

Orientarea profesională a tineretului

Articolul de față își propune să ridice două probleme care, după părerea noastră, sînt de prim ordin în realizarea scopului educației comuniste — pregătirea elevilor pentru a deveni constructori activi și conștienți ai socialismului și comunismului. Prima dintre acestea este de a stabili dacă orientarea profesională constituie o problemă a educației tinerei generații iar a doua, decurgînd din rezolvarea pozitivă a celei dintîi, privește conținutul, mijloacele și căile de realizare a orientării profesionale în școala noastră de cultură generală în condițiile actuale.

Neîndoelnic, răspunsul la prima întrebare nu poate fi decît afirmativ. Procesul instructiv-educativ din școală are menirea de a pregăti un tineret capabil să participe activ și conștient la opera de desăvîrșire a construcției socialismului și de construire a comunismului, capabil să pună la dispoziția societății forțele fizice și intelectuale cele mai dezvoltate din complexul personalității sale.

Plecînd de la ultimele cuceriri ale geneticii moderne și de la rezolvarea științifică a factorilor dezvoltării personalității, noi considerăm că potențele anatomico-fiziologice și spirituale, posibilitățile de care dispune fiecare tînar se pot transforma în realități numai în cadrul educației multilaterale, dezvoltîndu-se ca trăsături dominante ale personalității, care polarizează toate celelalte particularități ale acesteia. Numai în procesul educației comuniste se poate forma omul nou cerut de dezvoltarea actuală a societății noastre socialiste.

De aici se desprinde o primă concluzie — și anume, aceea a necesității de a dirija pe fiecare tînar către profesiunea care se armonizează cel mai bine cu trăsăturile dominante ale personalității lui, dezvoltate în procesul didactico-educativ în care s-a ținut seama de potențele sale și de cerințele întregii societăți. Aceste potențe dezvoltate în cadrul instrucției și educației nu sînt altceva decît aptitudinile oamenilor, prin care se diferențiază între ei și care îi fac capabili să dea un maximum de randament într-un anumit domeniu. Să desfășoare o muncă calitativ deosebită, să creeze, să fie capabili de a simți fericirea participării lor la progresul social.

Atingerea acestui țel, care este și o cerință de prim ordin a societății noastre socialiste în perpetuă dezvoltare, nu se realizează de la sine, ci presupune o orientare științifică a fiecărui tînar către acele profesii pentru care are perspective de dezvoltare. Iată de ce orientarea profesională este o problemă a educației — una din cele mai importante și mai cuprinzătoare probleme ale acesteia, deoarece corespunde cu cerințele legice ale dezvoltării societății noastre.

Orientarea profesională trebuie înțeleasă astfel ca un proces

complex psihologic și pedagogic, desfășurat în vederea realizării unei armonii depline între dispozițiile și aptitudinile tinerei generații și cerințele mereu crescînde ale societății atît pe plan economic cît și pe plan social-cultural. În felul acesta orientarea profesională nu este numai o problemă psihologică și pedagogică, ci are în același timp un profund caracter social-politic.

Problema nu este nouă. Ea a fost pusă încă de clasicii marxism-leninismului, care au dat indicații deosebit de valoroase în legătură cu orientarea profesională și pregătirea pentru muncă a tinerei generații. Astfel, Marx, în „Reflexiunile unui tînar în legătură cu alegerea profesiei”, arată că o profesiune trebuie aleasă dintr-o anumită vocație, după o examinare făcută cu singe rece, pe baza cunoașterii importanței sociale a acelei profesii ca și a dificultăților ce le prezintă, pentru ca tînarul să nu se lase înșelat de mirajul închipuirii. În alegerea profesiei, sublinia mai departe Marx, că lăuza principală trebuie să fie „binele omenirii și propria noastră desăvîrșire”, care aduc după sine nu o fericire meschină, egoistă, ci o fericire care aparține fericirii societății.

Partidul nostru acordă o deosebită însemnătate problemelor privitoare la orientarea profesională a tinerei generații. În cuvîntul său la cea de a II-a Conferință pe țară a U.A.S.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că „drumul cel mai sigur spre o calificare profesională înaltă duce prin școala muncii în fabrică, în uzină, în mină, în gospodăria agricolă de stat, în gospodăria agricolă colectivă”, iar Raportul C.C. al P.M.R. la cel de al III-lea Congres al P.M.R. cere ca „elevii școlilor noastre, unind învățătura cu munca productivă, să capete deprinderi practice, dragoste pentru munca fizică și să se orienteze spre diferite profesii potrivit înclinațiilor lor, asigurîndu-se dezvoltarea multilaterală a tineretului școlar”.

Tocmai pornind de la aceste prețioase indicații putem rezolva în mod corespunzător cea de a doua problemă ridicată în articolul nostru — aceea a conținutului, mijloacelor și căilor prin care se poate realiza orientarea profesională în școlile de cultură generală.

Se face uneori auzită părerea că această problemă ar putea fi rezolvată numai cu ajutorul unor „specialiști” în orientarea profesională, a unor „comisii de specialitate”, în cadrul unor laboratoare cu aparatură specială. În ceea ce ne privește, deși nu sîntem împotriva unei munci de specialitate în acest domeniu, considerăm că existența unor specialiști constituiți ca un corp separat de școală ar rupe procesul complex al educației, fenomen cu totul neindicat. Înseși datele de laborator, în ultimă instanță, trebuie verificate în procesul viu al muncii didactico-

Vizita în fabrică — un prilej de a cunoaște nemijlocit frumusețea muncii direct productive

educative în care se dezvoltă tineretul. Socotim totodată că, dacă profesorii înțeleg pe deplin însemnătatea orientării profesionale a tineretului ca o necesitate de prim ordin a statului și pun pricepere și pasiune în realizarea ei, pot rezolva această sarcină în condiții optime.

Care sînt problemele imediate pe care credem că e bine să le cunoască cadrele didactice în vederea justei orientări profesionale a elevilor?

În această privință se impune să se pornească în primul rînd de la conținutul orientării profesionale, care constă în cunoașterea obiectivă a particularităților fizice și psihice individuale ale elevilor, în cunoașterea cerințelor statului în domeniul dezvoltării economiei și activităților social-culturale, ca și în punerea de acord a pregătirii multilaterale a tinerei generații cu dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor fiecărui tînar, în orientarea lui către un grup de profesii cu caracter omogen, din care să-și poată alege pe aceea pentru care are mai multă predilecție, avînd și posibilitatea de a trece la o altă profesie asemănătoare atunci cînd cerințele dezvoltării economiei statului impun o asemenea schimbare.

În cele ce urmează vom încerca să arătăm — desigur în liniile foarte generale permise de cadrul restrîns al acestui articol — unele mijloace și căi de realizare a celor trei probleme de conținut ale orientării profesionale.

În ceea ce privește cunoașterea obiectivă a particularităților fizice și psihice individuale ale elevilor, ea se realizează în cadrul procesului complex al in-

strucției și educației, pe baza cunoașterii psihologice copilului, după indicațiile cuprinse în programa privind studiul personalității lui și prin completarea unei fișe de caracterizare psiho-pedagogică, printr-un proces de observare atentă, sistematică și planificată a comportamentului său. (O asemenea programă, ca și modelul de fișă, au fost date de noi în articolul „În ajutorul cunoașterii elevilor”, publicat în „Gazeta învățămîntului” nr. 657 din 20 aprilie 1962). Observațiile pot fi completate cu investigații efectuate pe baza celorlalte metode de cercetare folosite de psihologia copilului și psihologia pedagogică și cu deosebire de metoda conversației, a anchetelor, de analiza psihologică a produselor activității elevilor — metode ce sînt la îndemîna oricărui profesor.

Considerăm necesar să subliniem în mod special că această activitate, care a rămas destul de mult în urma succeselor obținute pe linie didactică, trebuie să fie privită cu mai multă seriozitate și de pe poziția cerințelor actuale ale societății noastre față de școală. Se impune ca pedagogii să devină mai receptivi la tot mai dese întrebări puse de părinți în legătură cu profesiunea de viitor a copiilor lor și să fie gata a da îndrumările cele mai competente, în funcție de cunoașterea științifică a intereselor copiilor, a predispozițiilor și aptitudinilor lor, pe care sînt chemați să le pună în acord deplin cu cerințele dezvoltării societății noastre.

Pentru realizarea acestui de-
Conf. univ. NICOLAE SIPOȘ
Lector univ. N. MATEI

(Continuare în pag. 5-a)

La cercul de folclor „Miorița”

Cine nu ascultă cu bucurie și emoție cîntecele populare? Cine nu citește vrăjit măiestrele versuri sau nu privește uimit minunatele dansuri create de popor? Vesele cînd exprimă bucuria de a trăi și de a munci, încărcate de dor, de nostalgie, cînd sînt străbătute de amintiri dragi, triste, tînguitoare cînd vorbesc despre trecutul amar, creațiile poporului nostru sînt comori de neprețuit.

Pentru ca elevii să cunoască mai bine aceste comori, pentru a le sădi în suflet dragostea, interesul pentru creațiile poporului, la Școala nr. 2 din Constanța s-a creat cercul de folclor „Miorița”. Inițiativa aceasta a stîrnit un interes deosebit în rîndurile elevilor, atrăgînd un număr mare de participanți.

Cîte activități interesante, îndrăgite de elevi, nu se desfășoară în cercul „Miorița”? Membrii lui participă la discuții despre valoarea educativă și artistică a creației populare, despre influența folclorului asupra creației culte, despre folclorul nou ca oglindă a vieții fericite a oamenilor muncii din patria noastră sau despre speciicul folclorului dobrogean, iau parte la simpozioane în care sînt evocate chipurile marilor folcloriști ai poporului nostru, ale unor lăutari vestiți, organizează medaliaoane literare-muzicale, șezători, audii de muzică, fac excursii de documentare folclorică prin satele regiunii sau vizitează Casa regională a creației populare și Muzeul de artă populară. Nu de mult, de pildă, au ascultat o interesantă prelegere intitulată „Originea folclorului, valoarea lui ideologică și artistică” — prezentată de un lector de la Institutul pedagogic din Constanța. Interesantă și plină de roade a fost excursia pe care au făcut-o recent, însoțiți de profesorii lor de limbă romină, în comuna Rasova din raionul Medgidia unde au stat de vorbă cu tîranii colectivști despre obiceiurile și tradițiile lor, i-au ascultat la cîmînul cultural pe cîntăreții comunei, i-au privit pe dansatori.

Și aceasta constituie doar începutul, primul pas. Un prim pas făcut cu entuziasm, cu bucuria pe care o dau acțiunile cele mai îndrăgite de copii, de tineri.

D. D.

PE MARGINEA UNUI TABLOU

— Vezi? Nu știe. Odată ce-a înșepnit în această poziție, îi vine să crezi că nu mai scoți nimic de la el. Cu bărbia în piept și fruntea-n pământ, cu pleoapele genate, căzute peste ochi și gura jughulată într-o expresie de jucăușă mironoseală, asta e, ca mai! Și nu știe. Ai zice că e gata să plingă, când el, dacă-i bași bine seama, se uită-n neștire la creta pe care-o piscază între degete fără nici un folos... Și cu toate zdrențele care curg de pe el și cizmele tăiate prăcă dintr-o jumătate de vacă, e frumusețea, de nu știi ce să mai zici.

Când a dat cu ochii de el, domnul Vuca n-a mai putut de bucurie, s-a scărpinat în barbă și a ris: Ha, l-am prins, tătarul... Fă puică, tătarule! Iată cum zvicnește, tătarul, parcă-l omori. Dă-i bine, general de ordine, cu linia în patru muchii! Mai una... mai cinci...

În vremea aceea, și mai tirziu după aceea, „l-am prins” era un triumf al măiestriei pedagogice.

Pedagogul de școală nouă, Marius Chicoș Rostogan, la examen e foarte aspru și fără chef, pentru că loaza din tablou nu pare de loc pătrunsă de „metoda intuitivă” și nu dă, cum ar fi de așteptat, „răspunsurile neapărate, necesitate ghe lojica lucrului, amăsurat inkeli-jinții școlerului”.

— No, spune odată!
E în clasă și mama băiatului, o femeie de mahala care spală la madam Popescu. Pedagogul de școală nouă se infurie și se repede răstii:

— Meri la loc boule! — și către mama băiatului — Căz prost l-ai făcut, cucoană! Apoi ăstula doar numai paie să-i dai să mînce... Are să stea încă șapte ani repekinke...

Orgoliul jignit al pedagogului nu se simțea împăcat decât când scria în catalog, în trăsături cât mai caligrafice, nota 2, bine opăsată. Toată vinovăția cădea pe băiat și pe părinți.

De-ade ăștia n-aveau ce căuta în rîndul oamenilor de cultură. Să se bage la stăpîn!

Dar, iată, vine la rînd băiatul doamnei Ftiriadi, doamnă din înalta societate. Pedagogul de școală nouă e numai suris și prietenie.

— No, acumă tînărul Ftiriadi! Spune tu s-audă și ilustra matroană, onorata ta mamă: nu-i așa că pămîntul se-nvîrte trei ani cite 365 ghe zile?

Micul Ftiriadi: Da dom-le! Profesorul (cătore clasa întregă): No, boilor, vegheji nu-mai exemplu ghe aplicațiune...

Doamna Ftiriadi, foarte salis-lăcută, se scoală de la locul ei și drege cravața băiatului, îl sărută, dar... întilnește cu ochii multă întunecată a băiatului din taboul și se sperie:

— Domnule profesor, să nu cumva să-mi pui băiatul într-o bancă cu... băiatul ăla!

Băiatul ăla strecoară printre genete lungi o uitătură rea, ca un ciine ciobănesc cînd îi iese în cale o javră de salon și așteaptă cu nerăbdare să sune de ieșire pentru o probă de rătăială cu tînărul Ftiriadi. Așa, ca să nu se uite!...

Și învățătorului din zilele noastre i se poate întimpla să se trezească, la tablă, cu un copil pus în încurcătură. Mirarea învățătorului nu va fi slabă; va sări ca ars: cum se poate să-mi fi scăpat din vedere băiețușul ăsta? După câteva clipe de tocmeală cu sine, îl va cîntări o dată cu ochii și va adăuga pîrîntește:

— Prost nu ești, voinic, cit patru... Ei, flăcăias, ce inginer o să scoatem noi din tine!

Băiatul scapă, o clipită, ochii către clasa care clocotește de ris și motolește în multra lui, încă bosmulată, de un suris de îndoială.

Învățătorul se posomorăște numaidecît și face semn, cu mina ridicată, către clasă.

— Tăceți, băieți! Nu e vina lui, ci a noastră: a mea și a voastră. Trebuie să-l ajutăm!

O să pierdem o oră, dar trebuie să-l ajutăm!

În clasă s-a făcut liniște.

— Va să zică, Gică, ce avem noi acolo, pe tablă?

— O înmulțire...

— Bine!

Bine, pe dracu! — se gîndește Gică. Ride tovarășul învățător de el. Cine nu știe că pe tablă e o înmulțire? Il tură cu ochii pe învățător, dar îl vede amărît tare și simte că nu-i vorba de nici o glumă... Copiii din bancă stau zmirnă și așteaptă să vadă cum tovarășul învățător scoate din Gică un inginer...

— S-o luăm, deci, de la început! — zice, înseninindu-se, învățătorul.

N-o să m-apuc să vă spun acum, pe șart, tot ce a urmat. Destul e că, încetul cu încetul, se dovedește că Gică nu e tocmai așa de nepricteput cum îl arată fața în tablou. Se zmucoște el tare, se zbate cumplit, dar fruntea i se înalță, trupu-i stă drept, iar ochii încep a-i scăpăra. Nu le găbuie el pe toate chiar de la început, șterge și scrie din nou, o ia pe alături și se pierde, prinde din sbor îndreptările învățătorului și îndemmurile clasei, o nimereste și prinde curaj, apoi, ținîndu-se de ce a nimerit, parcă i se limpezește capul și o nimereste din nou; se împiedică îndată de împotriviri grele din lăuntru și-i tare necaz, dar se repede ca un berbec, bocnind cu creta pe tablă și litîș, grăpîș, socoteala încurcată de adîncăuri se descurcă, mă rog, ca vai de mama ei, o știe el bine, dar iat-o, în stîrșit, descurcată!...

— Mai doji-mi una, tovarășe învățător, face el cu bărbăție.

— Lasă, Gică, e destul pentru astăzi!

Din clasă se stîrnesc învălmășite glasurile răgușite ale băieților, cele pișigăite ale fetelor.

— O să-l învăț eu tabla înmulțirii!

— Eu o să-i dau probleme.

— Mă duc la el acasă și facem împreună lecțiile.

Birul de zarva și omenia din jurul său, băiatul din tablou va simți cum se rupe, ca la zăpor, ghiața din el, va trece la loc ca un alt om și, fără greș, va păși în viață cu îndrăzneală, pe un drum pe care, pînă în ziua aceea, piciorul său îl dibuia șovăielnic...

PETRE DRAGOIESCU
profesor emerit

ÎN TIMPUL LIBER

Într-una din după-amiezele trecute, în fața cinematografului „București” s-a oprit un grup de vreo 30 de elevi: aproape toată clasa a VII-a de la Școala generală de 8 ani nr. 73 din Capitală. Lipseau numai Mihai, Doina și Sandu care anunțaseră de altfel că părinții nu-i lasă „singuri” la cinematograful. Veniseră cu diriginta lor, să vizioneze filmul românesc „Tudor”. Și, pentru că era vorba de un film cu caracter istoric, i-a însoțit și profesora de istorie.

Pînă la începerea filmului mai erau câteva minute. Disciplinați, elevii au intrat în sală și și-au ocupat locurile, așteptînd în liniște să înceapă filmul. Deodată, pe ecranul mare a apărut un călăreț, a cărui figură exprima numai bărbăție, forță, dirigență, hotărîre. Printre sirurile de elevi a trecut o ușoară șoaptă de uimire, un murmur înăbușit. L-au recunoscut: călărețul nu-i altul decît Tudor Vladimirescu, despre a cărui dragoste pentru popor au aflat încă din primii ani de școală. Rînd pe rînd în fața elevilor apar și celelalte personaje ale filmului: pandurii și prietenii lui Tudor, banul Olteniei — boierul Brîncoveanu, vicelanul pașă turc, Doamna Șuțu cu toată curtea ei înrăită. Apoi urmează răscoala și uciderea lui Tudor în pădure.

Filmul s-a terminat. Emoționați, elevii discută despre personaje, despre scenele care i-au impresionat mai mult.

Peste câteva minute, înșiruiți în rînd, pornesc, la fel de disciplinați ca la venire, pe bulevardul 6 Martie, spre tramvai. La despărțire, diriginta și profesora de istorie le spun să se gîndească la cele văzute, pentru că peste câteva zile vor purta o discuție asupra filmului. Doi dintre elevi, cu care am avut o bună bucată de drum comună, au și început să-și împărtășească reciproc gîndurile.

Cu trei ani în urmă, organizația sindicală de la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu” din Capitală a hotărît să organizeze pentru elevi o serie de activități culturale în colaborare cu organizația sindicală a Uzinelor „Grivița Roșie”. Acum, asemenea acțiuni au devenit o tradiție a școlii și a clubului uzinei, elevii petrecîndu-și adesea timpul liber alături de tinerii muncitori. Între ei s-au încheșat prietenii adevărate, trainice. De multe ori tinerii muncitori îi invită pe elevi să viziteze secția sau atelierul în care lucrează și le vorbesc despre frumusețea profesiei lor, despre satisfacția și mîndria de a fi muncitor priceput, fruntaș.

Nu de mult, la club a avut loc un simpozion cu tema „Tineretul oglindit în opera scriitorilor noștri contemporani”. Pentru acest simpozion s-au pregătit din vreme și elevii și tinerii muncitori. Ei au purtat apoi discuții pline de însuflețire, pasionante, despre o serie de eroi tineri pe care i-au îndrăgît, cum sînt de pildă, Darie din „Desculț” de Zaharia Stancu, An-

ton Modan din „Îndrăzneala” de Marin Preda, Mitru Moț din „Se-tea” de Titus Popovici și alții.

Afișul mare, scris cu litere groase, viu colorate, anunță că, peste câteva zile, Școala medie nr. 1 din Galați va prezenta „un frumos spectacol” în sala Teatrului muzical. Spectacolul, spune mai departe afișul, va fi susținut de artiștii amatori ai școlii, elevii frunțași la învățătură din toate clasele.

Curioși, am pornit spre școală să aflăm amănunte despre această serbare. Cum era și de așteptat, pregătirile erau în toi. Organizații — școala și organizația U.T.M. — se ocupau de ultimele pregătiri. De la bun început sarcinile au fost împărțite. De alcătuirea programului, de pregătirea elevilor, de ținuta artistică a numelor din program s-au ocupat profesorii și dirigintii, iar de mobilizarea elevilor la repetiții, de asigurarea costumelor, de pavoizarea sălii — organizația U.T.M.

În sala de sport se aflau, pentru repetiția generală, formația de gimnastică artistică și cea de dansuri. Într-o sală de clasă corul școlii făcea și el, împreună cu profesorul de muzică, ultimele repetiții. În altă clasă, înconjurați de un grup de elevi, profesora de română punea la punct cele două scene — „Prietenii notelor bune” și „Chiulangi” — alcătuite sub îndrumarea ei de membrii cercului literar.

Sîntem la serbare. Sala frumoasă, încăpătoare a Teatrului muzical este plină de profesori, de elevi, de părinți. Rînd pe rînd sînt aplaudate cîntecule prezentate de elevi, numerele pline de grație și gingașie executate de formația de gimnastică, dansurile pline de viață. Iată apoi și scenele. Într-o formă vioaie, atrăgătoare, împart fiecăruia, „pe concret”, ce i se cuvine: elevilor harnici — laude, celor codăși — critici ascuțite. Se pomenește numele unui elev care vine la școală cu temele nefăcute, este satirizat un altul care întirzie sistematic de la ore, se ride pe seama unui chiulangu. Chiar dacă nu-i cunoști pe cei criticați, îi ghicești îndată după figura pe care o fac: stau stingheriți, cu capetele plecate și mai, mai ar pleca din sală, ca să scape de privirile vesele dar pline de reproș ale colegilor.

Ne-am întors de pe teren cu multe impresii, cu mult material. Reflectăm, ne gîndim acum la tot ce am văzut, la semnificația constatărilor noastre.

Diriginta clasei a VII-a de la Școala generală de 8 ani nr. 73 reușește să antreneze în acțiunile pe care le organizează un număr mare de elevi. E o dovadă că în acțiunile care interesează, care răspund dorințelor și preocupărilor lor, care sînt potrivite cu vîrsta, care sînt înțelegerea lor nu se pune problema mobilizării. Vine toată clasa.

Spuneam că la cinematograful, împreună cu elevii, a venit și profesora de istorie. Nu a fost invitată în mod special, auzise întimplător de această acțiune. Dar a venit alături de elevi pentru că, știind că vor vedea un film cu caracter istoric, a socotit prezența sa necesară.

Acțiunile culturale comune cu tinerii muncitori au prilejuit elevilor Școlii medii nr. 4 nu numai clipe plăcute de odihnă. Ele au contribuit și la educarea lor, la cunoașterea mai în amănunt de către ei a uzinei, a muncitorilor, a problemelor producției, la orientarea lor profesională. La astfel de rezultate duc colaborarea permanentă între organizația sindicală din școală și cea din uzină.

Serbarea organizată de Școala medie nr. 1 din Galați s-a desfășurat conform planului pentru că în organizarea sa a existat o strînsă colaborare între pedagogi și organizația U.T.M., pentru că sarcinile au fost judicios împărțite, pentru că totul a fost pus la punct pînă în cele mai mici amănunte.

La serbare s-a cîntat, s-a dansat, s-a recitat, s-a ris. Elevii au petrecut câteva ore plăcute de destindere. Dar această serbare a mai urmărit și altceva: prezentarea vieții și muncii care se desfășoară în școală, popularizarea faptelor pozitive, combaterea manifestărilor negative. Îmbinate, aceste două aspecte au dat serbării un puternic caracter educativ. Acțiunile bine organizate au în ele întreaga forță mobilizatoare și educativă.

N. GHEORGHE

M. ROBEA

Un școlar de altă dată în viziunea lui Octav Băncilă

Cercul literar „Ion Creangă”

În orașul Fălticeni funcționează de cîțiva ani, un cerc literar care poartă numele lui Ion Creangă.

Pe lângă faptul că îi ajută pe elevi să adîncească cele studiate la lecțiile de literatură și să-și lărgescă cunoștințele în acest domeniu, cercul literar stimulează și aptitudinile lor creatoare. Biroul cercului selecționează poeziile care vor fi citite și discutate în fiecare ședință a cercului. Cercul mai editează și o gazetă de perete, unde sînt publicate cele mai bune lucrări ale elevilor, după ce au fost discutate în prealabil în cadrul ședințelor de cerc. Aici au apărut, de pildă, versurile elevei Teodora Labiș, din clasa a VIII-a, sora talentatului poet, atît de timpuriu răpit dintre noi și ale cărui versuri sînt iubite și apreciate de mii și mii de tineri, mai ales aici pe meleagurile lui natale. Tot aici au văzut lumina

și încercările altor elevi, care scriu despre viața nouă a copiilor patriei, despre dragostea lor pentru partid, pentru patrie.

Activitatea cercului literar contribuie atît la îndrumarea primilor pași pe tărîmul artei pe care-i fac unii elevi talentați cît și la educarea estetică a celorlalți elevi ai școlii. Într-adevăr producțiile prezentate în cadrul gazetei de perete a cercului sînt citite cu interes și comentate de toți școlarii.

Pentru o mai bună popularizare a activității cercului literar atît printre elevi cît și printre părinții acestora, membrii cercului își propun să prezinte în curînd o sezoană literar-artistică în cadrul căreia să fie prezentate și o serie de producții originale.

Factorii de mediu și însemnătatea lor

Intrarea în școală marchează începutul unei perioade deosebit de importante pentru dezvoltarea neuropsihică a copilului și pentru integrarea sa în viața socială, căci învățatul, scrisul, cititul etc. sunt stimuli noi, care supun funcțiile lui psihice unor exerciții sistematice. Acționând asupra sistemului nervos, acești stimuli cer un efort suplimentar în vederea adaptării, efort care se oglindește în mod direct asupra stării sănătății copilului. Se știe, într-adevăr, că posibilitățile de adaptare ale organismului uman în general și în special ale copilului, al cărui sistem nervos nu este încă maturizat, nu pot depăși anumite limite fără ca sănătatea să sufere. Pe de altă parte, și starea de sănătate a copilului condiționează activitatea școlară. Sint cunoscute cazuri de copii la care apariția unei boli a fost semnalată de scăderea randamentului la învățătură. Este cunoscut de asemenea faptul că printre corijenți și repetenți se găsește un procent ridicat de copii cu deficit în starea de sănătate. În aceste cazuri se pot lua măsuri la timp dacă pedagogul observă și semnalează starea de sănătate a copilului.

Dar pentru starea de sănătate a școlarului au o deosebită importanță și condițiile de mediu din școală și familie. Iată de ce pedagogul este chemat să se îndrepte în direcția creării și asigurării unor condiții de muncă și de viață favorabile școlarilor, atât în clasă cât și acasă. Colaborarea cu părinții pe această linie constituie un obiectiv la fel de important ca și colaborarea pe linia procesului instructiv-educativ.

Din ansamblul factorilor de mediu care influențează dezvoltarea normală a școlarului nu trebuie neglijat nici unul. Asigurarea unor condiții de mediu favorabile dezvoltării copilului în școală și acasă se poate realiza numai în cazul când pedagogul, cunoscând cerințele igienei, urmărește respectarea lor în școală și colaborează cu părinții pentru respectarea lor acasă. Vizitele la domiciliu, discuțiile cu părinții

sau lectoratele pentru aceștia sint mijloace deosebit de bune pentru a-i îndruma pe părinți în ceea ce privește asigurarea unor condiții igienice de viață elevului.

Bunăoară, este știut că atmosfera în care lucrează și se dezvoltă școlarul trebuie să fie cit mai bogată în oxigen. Activitatea nervoasă a acestuia este sensibilă la lipsa de oxigen din atmosferă și adeseori se constată că într-o clasă neaerisită elevii oboresc repede, se concentrează mai greu, făcând mult mai multe greșeli la lecții. Aerisirea sălilor de clasă, ca și a camerii în care învață și se odihnește elevul, în așa fel încât acesta să-și petreacă timpul într-o atmosferă sănătoasă, asigură desfășurarea normală a activității nervoase, ușurează procesul de învățămînt. Îi vom învăța deci pe elevi ca în clasă ca și acasă să deschidă geamul larg și să inspire adinc aer proaspăt în fața geamului. doschis, după fiecare oră de studiu.

Temperatura mediului în care lucrează școlarul trebuie și ea să fie potrivită (18°—20°). Deoarece încălzitul exagerat sau insuficient, în clasă sau acasă, stînjenește activitatea creierului, este necesar ca pedagogul în școală și părinții acasă să vegheze ca elevul să-și desfășoare activitatea în condiții normale de temperatură.

De asemenea, îmbrăcămintea copilului va fi potrivită cu mediul în care se află și cu anotimpul. Este bine deci să le explicăm părinților că în organismul copilului arderile sint mai vii și, deci, în aceeași încăpere unde un adult poate să simtă frig, copilul, datorită unui metabolism mai intens și unor mișcări mai active, simte nevoia să fie mai lejer îmbrăcat, astfel încît îmbrăcămintea să nu stînjenească circulația sîngelui și mișcările degajate. Prin aceasta vom preveni tendința unor părinți de a-i îmbrăca pe copii prea gros, ceea ce este total nesănatos.

Și iluminatul (natural sau artificial) al sălilor de învățămînt

sau al locului de pregătire a lecțiilor este o problemă care cere atenție. Efortul vizual din timpul activității școlare, în cazul unui iluminat insuficient, predispune la oboseală, lăcrămare și dureri de cap. Aceleași efecte negative le are și iluminatul prea puternic care, în plus, exercită și o acțiune directă de excitație asupra sistemului simpatic, ce se răsfrînge asupra scoarței cerebrale. Și în această problemă școala are un cuvînt de spus, atît în ce privește asigurarea prin construcție a unor clase luminoase, cit și în ce privește orientarea băncilor și așezarea elevilor în bănci astfel încît să li se asigure lumina necesară unei activități normale.

Curățenia clasei și a îmbrăcămintii școlarilor sint de asemenea elemente care nu trebuie pierdute din vedere. Preocuparea pentru curățenia școlii intră în atribuția conducerii acesteia și a fiecărui profesor în parte. Arătîndu-le elevilor, în orele de dirigiență, importanța curățeniei pentru menținerea sănătății, îi vom antrena și pe ei în menținerea curățeniei în școală. Grija pentru o îmbrăcămintă curată revine pedagogului și părinților. Laolaltă aceștia sint chemați să-i obișnuiască pe copii să se îngrijească de curățenia îmbrăcămintii, de igiena corporală — factori esențiali pentru un organism sănătos.

Printre condițiile de mediu care influențează activitatea și sănătatea copiilor mai amintim și mobilierul din școală și de acasă. Este necesar ca școlarul să aibă la dispoziție un mobilier adecvat vârstei, corespunzător regulilor de igienă și, în același timp, estetic, pentru ca ambianța în care lucrează și își petrece timpul să fie armonioasă și odihnitoare.

Nu poate să-i fie indiferent pedagogului nici regimul alimentar al elevului, întrucît de această depinde în mare măsură nu numai sănătatea, dar și procesele nervoase. Astfel, o alimentație

necchilibrată în principiile de bază, fără albumine suficiente sau cu exces de glucide (zahărul, făinoase) poate provoca la copil instabilitate, nervozitate, ceea ce face ca inhibiția condiționată, atît de necesară desfășurării normale a procesului de învățămînt, să se dezvolte mai greu. La mulți copii excesul de grăsimi nu poate fi metabolizat în organism pînă la capăt. În aceste cazuri, compuşii intermediari, cum ar fi corpii cetonici, acumulîndu-se în sînge, modifică Ph-ul spre acidoză, modificarea care se manifestă printr-o stare de oboseală și dureri de cap. De multe ori deci oboseala în clasă a unor copii poate să fie o consecință directă a unui regim alimentar nerațional. Este bine să se știe că subalimentația sau supraalimentația sint la fel de dăunătoare și, deci, trebuie evitate în aceeași măsură.

O ultimă condiție de mediu pe care o amintim în articolul de față și care se răsfrînge puternic asupra evoluției neuropsihice a copilului este și ambianța generală din școală și familie. Copilul trebuie tratat cu dragoste, cu o autoritate just înțeleasă, cu principialitate și consecvență de către pedagogi și părinți, care au datoria să țină seama, în munca lor educativă, de tipul lui de activitate nervoasă superioară, atît pentru a asigura modelarea dorită a caracterului, cit și pentru a evita unele dereglări funcționale ale sistemului nervos ca turburări ale somnului, ale alimentației etc.

Privind copilul împreună cu mediul în care trăiește ca un tot unitar, înțelegînd că a-i asigura condiții bune de viață și de muncă înseamnă a crea premise pentru însuși succesul procesului instructiv-educativ, cadrele didactice vor contribui la dezvoltarea armonioasă, fizică și psihică, a tuturor elevilor ce le sint incredințați.

Dr. VIORICA VASILIU

despre probleme școlare

Regimul de muncă și de viață

Alături de factorii de mediu, regimul de muncă și de viață al elevilor are o însemnătate hotărîtoare pentru dezvoltarea lor. El privește atît școala cit și familia, neputîndu-se asigura în condiții bune decît printr-o colaborare strînsă a acestora, în care rolul îndrumător revine școlii, pedagogilor.

În primul rînd este importantă, pentru asigurarea unui regim rațional, alternanța justă între orele de învățătură și cele de odihnă. Intervin aici o serie de particularități legate de posibilitățile de efort ale școlarilor, diferite în funcție de vîrsta acestora și avînd, deci, un anumit specific pentru copiii din primii ani, un altul pentru cei aflați în perioada de pubertate, pentru ca în sfîrșit și adolescența să se caracterizeze, la rîndul ei, prin particularități specifice.

În ceea ce-i privește pe elevii primelor clase, trebuie subliniat că de regimul pe care îl vom crea pentru ei depinde foarte mult modul cum își vor îndeplini îndatoririle școlare. Oricît de ușor s-ar acomoda copilul de 7—8 ani la ritmul de activitate școlară este cert că i se impune un consum de energie nervoasă pentru a trece de la joc la concentrarea intelectuală. La cei mai mulți copii acomodarea cu acest sector se face cu suferință, aproape pe nesimțite. Dar și în acest caz trebuie să avem în vedere ca cerințele să nu depășească posibilitățile. Există însă unii copii cărora adaptarea le cere un efort deosebit, ceea ce face ca randamentul lor școlar să fie mai scăzut la început. Astfel de elevi se prezintă de obicei mediocri și pasivi la lecții, în contrast cu viciocinerea pe care o arată în recreații. Rezultatele slabe la învățătură, asociate cu admonestările primite în școală și pedepsele de acasă, îi fac să-și piardă încrederea în propriile lor puteri și să considere învățătura ca o îndatorire extrem de grea. După cîteva încercări nereușite, unii învățători îi clasează pe astfel de

copii în categoria celor puțin dotați, a celor fără perspective. Dar dacă învățătorul este mai grijuliu, dacă dă dovadă de mai multă răbdare și mai mult interes pentru elevii cu rezultate slabe, dacă se preocupă de comportarea lor în afara orelor de curs află că în timp ce la lecții copiii respectivi rămîn pasivi, cînd sint cu prietenii, cu părinții etc. se dovedesc foarte ageri la minte. Supravegheați mai atent, stimulați, încurajați atunci cînd e cazul, elevii de acest fel reușesc în scurt timp să se adapteze cerințelor școlii, să se integreze în regimul acesteia.

Odată adaptat și integrat în regimul școlii elevul trebuie să depună eforturi pe măsura posibilităților lui pentru a nu da semne de surmenaj pe parcurs. Pentru a evita apariția unor astfel de fenomene este importantă, printre altele, verificarea îndeplinirii orelor de somn, întrucît se știe că mulți părinți îi lasă pe copii să se culce la ore tirzii sau nu le impun un anumit regim de somn. Fără îndoială că aceste recomandări sint eficiente în măsura în care cursurile primelor clase sint programate în prima jumătate a zilei, lucru absolut necesar ritmului de muncă și odihnă necesar acestei grupe de vîrstă.

Tot în legătură cu dozarea efortului are o mare însemnătate alcătuirea orarului. Este în general cunoscută necesitatea ca materiile care cer o concentrare mai intensă să fie programate în primele ore, ca temele date la fiecare materie să țină seama de întregul volum de teme etc.

Întrucît capacitatea de muncă a elevului este legată și de eforturile din timpul liber, profesorul trebuie să cunoască bine și modul cum își petrec elevii acest timp. Oboseala de care dau dovadă mulți copii se datorează adesea fic lipsei de supraveghere din partea părinților, fie faptului că aceștia îi suprîncarcă cu preocupări multilaterale, nelăsîndu-le timp pentru odihnă și des-

tindere. Iată de ce în discuțiile cu părinții asupra regimului de viață al școlarilor pedagogul are sarcina de a-i informa asupra cerințelor programului școlar, atrăgîndu-le totodată atenția asupra necesității unei repartizări judicioase a timpului pentru a nu-i lipsi pe elevi de odihnă.

În cazul elevilor mai mari apar însă și alte probleme care se cer rezolvate cu grijă. Este vorba, în deosebi, de oboseala provocată de unele cauze de ordin fiziologic, determinate de pubertate. În acest din urmă caz s-ar părea că medicului îi revine rolul principal în prevenirea consecințelor. Pubertatea nefiind însă o stare patologică, factorii educativi au și ei o deosebită importanță. Analiza condițiilor de muncă în școală și acasă, dozarea cu precizie a eforturilor la care îi supunem pe tinerii ce prezintă un comportament special datorită pubertății este de multe ori mai eficientă decît intervenția medicului. Neglijarea factorilor obiectivi care determină acest comportament deosebit duce de cele mai multe ori la agravarea tulburărilor din timpul pubertății. În schimb, dau bune rezultate discuțiile apropiate, pline de soliditate cu elevii. Aceștia se simt îndeosebi stimulați atunci cînd discuția cu ei se poartă la un nivel cit mai apropiat de înțelegerea matură, pentru care încep să aibă tot mai multă prețuire.

Asigurarea timpului de odihnă la copiii mai mari trebuie să aibă în vedere și faptul că aceștia au nevoie, pe lingă orele de somn, de odihnă activă — sport lectură, spectacole, plimbări. Studiul prelungit predispune la sedentarism; sportul vine să compenseze lipsa de efort muscular, creînd condiții pentru schimburi nutritive mai intense, care influențează în bine capacitatea de studiu. În acest sens sportul — practicat, bineînțeles, fără exagerări dăunătoare — trebuie considerat nu ca un divertisment, el fiind o necesitate care stă tot

în serviciul învățaturii, al dezvoltării tinerilor.

Vrem să menționăm în sfîrșit că toate problemele legate de buna dezvoltare fizică și psihică a elevilor pot fi rezolvate just în măsura în care pedagogii și părinții țin seama de particularitățile individuale și de vîrstă ale acestora, în măsura în care se ocupă cu grijă de ei. De multe ori profesorul sau părinții sint inclinați să ceară ajutorul medicului. Există însă cazuri în care intervenția cu caracter pedagogic este, în ciuda aparențelor, mai utilă decît cea medicală.

Să luăm, bunăoară, cazul unui tip de elev cu care sintem siguri că s-a întîlnit aproape fiecare profesor. Este vorba de elevul plin de neastîmpăr, de o mare nervozitate, care deranjează în permanență lecțiile. La prima vedere, profesorul socotește că este vorba de o dereglare nervoasă și deci recomandă părinților să consulte un specialist. Examinat de medic, însă, copilul se dovedește pe deplin normal, cu reale posibilități de dezvoltare. Medicul nu are ce să-i facă. Pedagogul și părinții sint cei care, în acest caz, sint chemați să rezolve problema. Competența pedagogică a profesorului, asociată cu mai multă atenție și răbdare din partea părinților, este mult mai eficientă decît o rețetă calmantă. Supravegheat mai atent, tratat cu mai multă grijă, un astfel de elev trebuie ajutat să treacă pe nesimțite prin această stare specială, să-și dobîndească echilibrul normal. Dacă se procedează așa el devine sirguitor, disciplinat, integrîndu-se cu totul în activitatea clasei și constituînd astfel un prilej de satisfacție profesională pentru pedagog.

Iată de ce se impune cunoașterea particularităților pe care le manifestă elevii și alcătuirea regimului lor în funcție de aceste particularități, printr-o colaborare cit mai strînsă a școlii cu familia.

Dr. ALEX. MANOLE

Copilul care intră în clasa I pășește într-o perioadă deosebită a vieții lui, în care pe primul plan se află activitatea sistematică de învățătură. De la vîrsta de 7 ani și pînă în jurul a 20 de ani studii va reprezenta preocuparea lui majoră. Pe parcursul acestei perioade cheltuielile de energie ale organismului elevului vor fi din ce în ce mai mari. Solicitarea va crește atît pe plan intelectual cit și pe plan fizic, avînd ca rezultat un complex de fenomene fiziologice ce vor duce la transformarea copilului în adolescent, apoi în tînăr.

Iată de ce în această perioadă menținerea sănătății elevului este o problemă de cea mai mare însemnătate.

Astăzi, în țara noastră, prin grija regimului democrat-popular, supravegherea sănătății elevilor pe parcursul vîrstei școlare este o acțiune bine organizată. Au fost create toate condițiile pentru a asigura dezvoltarea normală, armonioasă a acestora.

Educarea ateist-științifică a elevilor prin literatură

La înarmarea elevilor cu concepția materialist-dialectică despre natură și societate — sarcină de bază a învățământului nostru — un rol important revine educației ateist-științifice. Alături de alte obiecte de studiu, literatura română oferă, în această privință, posibilități largi, pe care profesorii de specialitate le pot utiliza cu succes.

În manualele claselor mici, în locul vechilor legende biblice, cu care altădată învățământul învâlcise mințile copiilor, apar azi texte de lectură ce oglindesc veridic realitatea noastră nouă, înfățișând omul stăpîn pe destinul lui, capabil să-și făurească prin propriile-i puteri o viață fericită. Astfel de texte contribuie din plin, prin însuși conținutul lor, la educarea ateist-științifică a elevilor.

Ulterior, aceștia studiază istoria literaturii române. Începînd în deosebi cu epoca marilor clasici, cresc considerabil posibilitățile pe care le oferă literatura noastră pentru educarea ateist-științifică a elevilor, iar literatura actuală stă în întregime în slujba acestui țel, consfințind prin imagini artistice triumful științei asupra religiei, eliberarea omului de sub coșmarul fatalității, al Țărei predestinării divine.

Prin folosirea literaturii în scopul educării elevilor în spirit ateist-științific nu înțelegem desprinderea cu penseta a unor fragmente și interpretarea lor izolată de contextul general al operelor respective sau al temelor majore ale literaturii. Socotim însă că, atunci cînd se invocă asemenea privilegii, se cuvine să ne oprim suficient asupra lor și, întemeindu-ne pe învățătura clasicilor marxism-leninismului în această problemă, să analizăm și să interpretăm de pe o poziție activă astfel de aspecte.

Spațiul acestui restrîns articol nu ne permite să dăm o extindere prea mare expunerii problemei. Ne vom mărgini doar la unele exemple mai concludente pentru a ilustra largile posibilități de care dispunem în acest sens.

Bunăoară, Eminescu. Poezia „Împărat și proletar” (prima parte) exprimă gîndirea înaintașă a poetului, la care a ajuns în jurul anului 1870. Cînd se analizează această poezie, se alunecă de multe ori pe panta istorismului literar, trecîndu-se ușor peste concepția ateistă a poetului, manifestată aici atît de limpede. Departe de a „aștepta în pace al soartei ajutor” — cum se exprimase anterior Gr. Alexandrescu în poezia „Anul 1840”, Eminescu atacă, teoretic, fundamentele morale ale societății burgheze. Dominantă este ideea combaterii preceptelor religioase, a concepției fataliste despre viață: „Religia — o frază de dinșii inventată / Ca cu a ei putere să vă aplece-n jug, / Căci de-ar lipsi din inimă speranța de răsplată, / După ce-amar muncirăți mizeria viața toată, / Ați mai purta osînda ca vita de la jug? / Cu umbre care nu sînt v-a-ntuneacă vederea / Și v-a făcut să credeți că veți fi răsplătiți / Nu! Moartea cu viața a stîns toată plăcerea / Cel ce în astă lume a dus numai durerea / Nimic n-are dincolo, căci morți sînt cei muriți”.

În timpul analizei, ideea eminesciană despre religie trebuie puternic subliniată. E un prilej potrivit pentru a adînci discuția, arătîndu-se că cele spuse de Eminescu coincid cu concepția marxist-leninistă despre religie, el considerînd, ca și Marx, că „religia este opiu pentru popor”.

Socotim foarte potrivit să se dea, cu această ocazie, și un citat din Lenin, pentru a conferi mai multă greutate comentariilor, analizei ideii. Putem folosi aici, de pildă, următoarele cuvinte ale lui Lenin: „Ea (religia) este un fel de basamac spiritual, în care sclavii capitalului își înecă chipul lor de om, pretențiile lor la o viață cît de cît demnă de om...” „Religia este una din formele aspirării spirituale, care apasă pretutindeni asupra maselor populare, strivite de muncă prestată veșnic pentru alții, de nevoi și de singurătate. Neputința claselor exploatare în lupta împotriva exploatatorilor dă naștere credinței într-o viață

mai bună, dincolo de mormînt, tot așa de inevitabil cum neputința sălbaticului în luptă cu natura dă naștere credinței în zei, draci, în minuni etc. Pe cel ce muncește și îndură lipsuri toată viața religia îl învață să fie smerit și răbdător în viața pămîntească, consolidînd-l cu speranța în răsplata cerească” (Lenin despre religie, Ed. Politică, București, 1959 pag. 7-8).

Ca o consecință a convingerilor ateiste pe care le formulează în poemul său, Eminescu manifestă deplină încredere în popor, în posibilitatea lui de a-și făuri singur o viață mai bună: „De ce uitați că-n voi e număr și putere? / Cînd vreți, puteți prea lesne pămîntul să-mpărțiți / Nu le mai faceți ziduri unde să-nchid-averea... / Zdrobiți orînduiala cea crudă și nedreaptă / Ce lumea o împarte în mizeri și bogății! / Atunci cînd după moarte, răsplată nu v-așteaptă / Faceți ca-n astă lume să aibă parte dreaptă, / Egală fiecare și să trăim ca frați!”

S-ar putea spune că ideea majoră a poeziei, care generează osatura de argumente antiburgheze, este tocmai convingerea ateistă a poetului, respingerea ideii unei predestinări religioase, a existenței unei vieți viitoare dincolo de mormînt. Tocmai această idee dominantă este necesar să fie relevată cu insistență în cursul analizei cu elevii.

Opera eminesciană oferă și alte exemple similare. Să ne gîndim numai la prima și ultima strofă din poezia „Viața”, unde găsim noi prilejuri de a lua poziție împotriva preceptelor religioase

În sprijinul educării ateiste a elevilor stă la dispoziția școlii o întreagă literatură anticlericală, prin care sînt denunțate iluzoriile „viață viitoare”, perfidia și lâcomia clerului spoliator, propovăduitor al celei mai brutale forme a filozofiei idealiste — religia. Opera lui Vlahuță, Sadoveanu, Arghezi etc. stă mărturie în acest sens.

Pentru a demonstra varietatea și bogatele posibilități de care dispune studiul literaturii române pentru a ajuta școala să-și îndeplinească rolul educativ în spiritul unei concepții ateist-științifice, cităm cazul lui Arghezi. Poet al „credinței și tăgădei” cum îl definește, sub acest raport, criticul Ov. S. Crohmăniceanu în studiul său apărut în anul 1960 Arghezi ilustrează sbruciumul căutărilor îndelungate, lupta pentru rezolvarea problemei existenței divine. Autor al „Psalmilor” și al multor altor versuri în care abordează această temă, după îndelungi căutări poetul conchide, în anul 1959, în

„Psalmul” publicat în „Lucafăru”: „Învierșunat de piedici, să le sfărîm îmi vine / Dar trebuie, — mi dau seama, să-ncep de-abia cu tine”.

Răspunsul definitiv la această problemă, îl formulează Arghezi în poemul „Cîntare omului”, în care, de la înălțimea unei concepții științifice despre lume, despre evoluția societății, neagă existența vreunei puteri care ar fi prezidat apariția omului pe pămînt, manifestîndu-se ca un adept al concepției materialist-dialectice și denunțînd rolul nefast al religiei în istoria societății omenești.

În prezentarea vieții și operii scriitorului Arghezi este foarte important să se urmărească evoluția gîndirii sale de la unele alunecări spre misticism la tăgadă, apoi revenirile lui, pînă la eliberarea totală din această lungă cale de zbucium interior prin proclamarea definitivă a triumfului rațiunii asupra iluziilor propovăduite de religie. Elevii se vor convinge astfel că experiența îndelungată de viață, influența materialismului dialectic și a materialismului istoric asupra scriitorului au spulberat orice urmă de element religios din gîndirea sa, își vor da seama că, sub influența ideologiei clasei muncitoare, Tudor Arghezi găsește cheia înțelegerii depline a unei probleme ce altădată i se părea insolubilă. Pentru elevi, clarificarea drumului lui Arghezi sub acest aspect are un deosebit efect educativ.

În modul cel mai pregnant contribuie la împlinirea educației ateist-științifice a elevilor literatura noastră actuală. Imagine a concepției creatoare a omului nou, a puterii lui de a-și croi o viață mai bună și de a stăpîni tainele naturii, literatura romînă contemporană, interpretată de pe poziția esteticii marxist-leniniste, constituie un mijloc eficient în educarea comunistă a elevilor. Ea cultivă virtuțile umane cele mai nobile, încrederea în om, în puterile lui, consolidează concepția ateist-științifică a elevilor.

Se impune să ținem seama că educarea ateist-științifică a elevilor prin literatură se realizează nu numai în timpul orelor de curs, ci și în afara lor. E util ca lectura extrașcolară a elevilor, de la cei mici pînă la cei mari, să fie bine aleasă, ținîndu-se seama de vîrsta lor, de mediul în care trăiesc, de condițiile locale. De asemenea, la cercurile literare se pot purta cu elevii discuții cu un puternic caracter educativ în acest sens, pe baza unor opere literare cu un conținut corespunzător.

AL. BOJIN

Oră de compunere.

Răspuns la întrebările cititorilor

Dictările și exercițiile de aritmetică

Mai mulți învățători au adresat redacției noastre o serie de întrebări în legătură cu rolul și metoda dictării și exercițiilor de aritmetică în procesul de învățămînt în primele clase. Le răspundem prin materialul care urmează.

Dictarea ocupă un loc principal printre formele care contribuie la înarmarea elevilor cu deprinderi de scriere corectă. Dar nu numai la aceasta se limitează rolul dictărilor în clasele I—IV. Dictarea se folosește și în alte scopuri: pentru a înlesni înțelegerea noilor cunoștințe sau fixarea lor, pentru a constata în ce măsură și-au însușit elevii anumite reguli și definiții gramaticale, pentru a înlesni încadrarea cunoștințelor noi într-un sistem încheiat, legîndu-le de cunoștințele predate într-un întreg ciclu de lecții.

În funcție de aceste multiple roluri pe care le poate îndeplini dictarea, procedeele pentru realizarea ei vor fi și ele variate. Condițiile în care se ține lecția, conținutul ei, dar mai ales scopul ce se urmărește prin ea indică metoda potrivită în folosirea dictării. De aceea nu putem vorbi de un procedeu metodic invariabil, ci de variate forme metodice, impuse, în primul rînd, de scopul urmărit prin dictare.

Așa, de pildă, la dictarea menită să consolideze deprinderile de scriere corectă este necesar ca de la început să prevenim greșelile pe care elevii ar putea să le facă. În consecință, înainte de a porni să dictăm vom cere elevilor să-și reamintească regulile ortografice și gramaticale ce-și găsesc aplicarea în cadrul ei și vom atrage atenția asupra unor dificultăți de scriere ce ar putea fi întîmpinate pe parcurs.

Dictările pregătitoare pentru însușirea noilor cunoștințe vor fi și ele precedate de repetarea unor elemente ce vor contribui la ușurarea înțelegerii celor predate.

La dictările care au scopul de a contribui la consolidarea anumitor cunoștințe vom mobiliza la început în mod special atenția elevilor, pe cînd la cele al căror scop este de a verifica gradul de însușire a unor cunoștințe nu este necesară o pregătire prealabilă. Vom avea deci dictări cu explicații prealabile, dictări libere, dictări creatoare, dictări selective etc.

Criteriile metodice cu privire la dictare sînt valabile și pentru exercițiile de aritmetică ce se rezolvă cu elevii din clasele mici.

Pentru un exercițiu dificil (sau un exercițiu obișnuit dar lucrat într-o clasă mai puțin pregătită) este binevenită o introducere pregătitoare, în deosebi la clasele I—II. Un exercițiu ușor, sau chiar unul mai dificil dar lucrat într-o clasă cu un nivel de cunoștințe ridicat, nu are nevoie de o asemenea pregătire.

În orice fel de condiții s-ar realiza dictările și exercițiile de aritmetică, este de subliniat

faptul că se impune neapărat verificarea lor. Fără un control al dictării sau al exercițiilor de aritmetică lucrat de elevi nu putem realiza scopurile pe care le-am urmărit prin aceste forme de activitate.

Procedeele de verificare variază și ele, ca și întreaga metodică a acestor lecții, în funcție de scopul urmărit, de condițiile în care se desfășoară lecția etc. Cele mai eficiente procedee sînt acelea în care controlul exercițiilor de învățămînt este completat cu autocontrolul efectuat de elevi. În orice caz, comentarea cu elevii clasei a lucrărilor ajută mult la formarea deprinderilor de scriere corectă și de calcul, întrucît înlesnește însușirea conștientă a regulilor și definițiilor gramaticale și matematice.

Pentru a concretiza cele spuse pînă acum vom arăta cum s-a desfășurat o lecție de dictare în o școală experimentală din Capitală. Ea a avut loc în cadrul comunicării cunoștințelor cu privire la adjectiv. Elevilor li s-a dictat propoziția „Albinele harnice caută suncul dulce pentru mierea parfumată” și li s-a cerut să sublinieze cuvintele care arată o însușire. După ce au scris, profesoara a solicitat pe trei din ei (la care observase greșeli) să efectueze un autocontrol.

La aceeași lecție, în cadrul fixării cunoștințelor, profesoara a dictat textul următor: „Soarele scînteietor s-a urcat pe cer. Murgurii mici, cafenii s-au umflat pe crengile golăse. Au sosit grangurii cei veseli”. De la început ea a atras atenția elevilor asupra scrierii cuvintelor „murgurii”, „umflat”, „s-a”, „s-au”. După dictare a urmat comentarea temei lucrate.

Iată acum, la aceeași școală, desfășurarea unei lecții în care s-au efectuat exerciții. Este vorba de o lecție în care s-au recapitulat cunoștințele despre adunare și scădere, în clasa a III-a. După ce a pus elevilor cîteva întrebări frontale cu privire la regulile adunării și scăderii, profesoara le-a cerut să efectueze exercițiile 169 + 28 și 272 — 125. În timpul lucrului a observat cum îndeplinesc toți elevii lucrarea, iar apoi a cerut la doi din ei să arate cum au lucrat. În încheierea lecției, fără nici o altă pregătire, a dat spre rezolvare în clasă exerciții 830 — 170 + 119 pe care, de asemenea, l-a comentat cu elevii.

Este important de reținut că atît dictările la limba romînă, cît și rezolvarea exercițiilor de aritmetică nu se realizează după o metodică șablon. La fiecare din ele vom folosi procedeele cele mai adecvate scopului urmărit, conținutului dictării sau exercițiului, posibilităților de lucru ale clasei, particularităților de vîrstă ale elevilor.

SANDU MIHAIL
Institutul de științe pedagogice
București

Atenți la explicația profesorului, elevii din Govora urmăresc lecția de geografie

Insemnări de la un consiliu pedagogic

În multe școli consiliul pedagogic devine o formă tot mai eficientă de activitate metodică, problemele puse în discuția lui fiind strins legate de preocupările învățătorilor și profesorilor pentru îmbunătățirea continuă a predării, pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor.

În acest fel lucrează și consiliul pedagogic de la Școala medie nr. 33 din București. De curând, acest consiliu a ținut o ședință al cărei scop a fost acela de a face cunoscute și de a extinde în practica didactică a colectivului școlii unele metode de organizare și desfășurare a lecțiilor. Discuțiile au avut drept bază două referate privind desfășurarea lecțiilor de limba și literatura română și a celor de matematică, precum și datele prezentate de către conducerea școlii în urma unui control efectuat recent asupra nivelului de pregătire al elevilor. În felul acesta colectivul a putut cunoaște pe de o parte aspecte variate ale strădaniilor depuse pentru aducerea în predare a unor elemente noi, personale, adecvate necesităților concrete ale claselor, iar pe de altă parte a putut afla rezultatele acestor căutări așa cum se reflectă ele în pregătirea elevilor.

Este firesc că nu putem vorbi despre utilizarea unor metode și procedee noi, despre inovații în munca pedagogică atâta vreme cât nu ne achem cu conștiință de sarcinile noastre obișnuite. De aceea, pe drept cuvânt referatele și discuțiile au relevat necesitatea pregătirii temeinice a pedagogilor pentru lecții astfel încât acestea să aibă un conținut id-ologic și științific ridicat, să-i determine pe elevi să fie activi, să-i facă să îndrăgească studiul. S-a insistat în mod deosebit asupra necesității de a dezvolta la elevi deprinderile de activitate independentă, pentru ca aceștia să rezolve singuri, fără intervenția repetată a învățătorului sau profesorului, diferite probleme și exerciții, să folosească în mod just notițele, manualele școlare etc.

Stimularea activității independente a elevilor a fost de altfel și problema de la care a pornit prezentarea aspectelor noi în practica învățătorilor și profesorilor. S-a arătat, pe baza observării muncii colectivului didactic din școală, că această cerință nu se poate realiza decât în condițiile cunoașterii aprofundate a fiecărui elev din toate punctele de vedere, întrucât dezvoltarea

deprinderilor de studiu independent nu se realizează decât muncind cu atenție cu fiecare elev în parte.

În discuțiile care au completat referatele a fost tratată pe larg și însemnătatea pe care o are, în formarea deprinderilor de muncă independentă, utilizarea unui material didactic adecvat, modern, care să corespundă tuturor cerințelor didactice și pedagogice. S-a subliniat, spre exemplu, rolul magnetofonului, al aparatului de filmat și al epidiascopului în predarea multor obiecte de învățămînt.

Dezbaterile care au avut loc în această ședință a consiliului pedagogic au dat colectivului de învățători și profesori prilejul de a analiza modul în care au fost utilizate în școală diferite metode și procedee noi de predare, de a aprecia calitatea acestora, măsura în care ele sînt sau nu eficiente. S-a arătat astfel că în anumite cazuri utilizarea unor metode și procedee noi a dovedit o insuficiență cunoaștere a acestora, a modului în care ele pot să fie adaptate la specificul lecției, al obiectului și al clasei la care se predă. Carența la care ne referim se explică, printre altele, și prin aceea că unii pedagogi au încercat să aplice metodele ce au fost experimentate de către profesori din alte țări fără ca în prealabil să acorde o deosebită atenție documentării temeinice, amănunțite asupra condițiilor și modului în care au fost utilizate metodele respective.

Demne de reținut din discuțiile purtate la ședința consiliului pedagogic de la Școala medie nr. 33 ni s-au părut considerațiile făcute pe marginea structurii lecțiilor. Mulți dintre cei ce au luat cuvîntul au apreciat că o serie de lipsuri existente în pregătirea elevilor s-ar datora structurii învechite a lecției, respectării în mod formal, fără discernămint, a tuturor verigilor acesteia. Pornind de aici s-a propus ca, în cazurile în care condițiile o permit, sau mai bine zis o cer, structura obișnuită să fie înlocuită cu alta, adecvată conținutului lecțiilor. În legătură cu aceasta s-au făcut și unele referiri la experiența cadrelor didactice din Lipetsk (U.R.S.S.). Discuția asupra multiplexelor probleme pe care le ridică restructurarea lecțiilor a fost însă, din păcate, redusă doar la comentarea unor aspecte privind notarea elevilor la sfîrșitul orei sau la renunțarea la unele din

verigile lecției. Din discuțiile purtate pe această temă am dedus că unii învățători și profesori din școală nu disting în suficientă măsură diferitele tipuri de lecții în funcție de scopul didactic fundamental, nu cunosc experiența înaintată a pedagogilor din țara noastră. Din această cauză structura unor lecții le apare ca ceva nou, deși ea nu este nouă decât în propria lor activitate, după cum noi li se par și anumite metode sau procedee care în realitate sînt de mult cunoscute.

Concluziile prezentate la sfîrșitul ședinței de către conducerea școlii — concluzii argumentate, în unele aspecte, cu exemple care constituiau rodul cercetării atente a planurilor calendaristice, a cataloagelor, a lucrărilor de sondaj date elevilor, a asistențelor la ore — au fost de folos învățătorilor și profesorilor pentru că le-au arătat, în parte, calea pe care o au de urmat pentru a asigura rezultate din ce în ce mai bune activității lor. Credem însă că direcția școlii avea datoria să arate într-un mod mai concret mijloacele prin care unii învățători și profesori au obținut rezultate bune și foarte bune în activitatea cu elevii și să aprofundeze într-o mai largă măsură cauzele care au dus la existența lipsurilor semnalate. Orice metodă sau procedeu folosit în predare își verifică, în ultimă analiză, eficiența prin măsura în care elevii și-au însușit cunoștințele prevăzute în programele școlare, prin calitatea deprinderilor pe care și le-au format. Firesc era, deci, ca direcția școlii să vorbească mai amplu despre rezultatele obținute ca urmare a folosirii unor metode noi. Analiza pur statistică a notelor obținute de elevi rămîne încă nesatisfăcătoare.

Dincolo de deficiențele semnalate, inițiativa colectivului didactic de la Școala medie nr. 33 este pozitivă. Ar fi de dorit ca pretutindeni să fie încurajată preocuparea de a stimula spiritul inovator al celor ce muncesc în școală. Folosim acest prilej pentru a arăta că este și de datoria secțiilor de învățămînt să cunoască și să sprijine activitatea creatoare a învățătorilor și profesorilor și rezultatele ei și să o popularizeze atunci cînd se dovedește rodnică.

ION TITICA
inspector general șef
de specialitate în Ministerul
Învățămîntului

În sprijinul directorilor

Pentru a veni cît mai mult în ajutorul directorilor de școli, secția de învățămînt a regiunii Hunedoara caută să îmbunătățească activitatea cercurilor pedagogice ale acestora, îndrumîndu-le să dezbată probleme legate de organizarea și desfășurarea controlului intern în școală, să popularizeze mai larg experiența școlilor cu cele mai bune rezultate.

Pentru directorii nou numiți în munca de conducere s-a organizat nu de mult un curs cu durata de 3 zile. În cadrul lui s-au prezentat expuneri privind rolul și sarcinile directorului școlii generale de

8 ani, organizarea și planificarea activității instructiv-educative din școli, controlul intern în școală ca sarcină de bază a directorului etc. De asemenea, cursanții au participat la activități practice, urmînd modul cum directorii adjuncți ai școlilor din Orăștie și-au organizat asistențele la lecții și cum au analizat lecțiile la care au asistat.

În prezent secția pregătește un schimb de experiență cu directorii școlilor medii, pedagogice și profesionale din regiune.

OVIDIU VLAD
Hunedoara

Lucrări practice de conservare a fructelor în formol — la stațiunea micilor naturalisti din Bulea.

Orientarea profesională a tineretului

(Urmare din pag. 1)

ziderat, fișa de caracterizare psiho-pedagogică trebuie să aibă un caracter de continuitate și la întocmirea ei să contribuie, pe cît posibil, toți factorii ce acționează asupra instrucției și educației copiilor — profesori, instructori de pionieri, medici școlari, ca și muncitorii, maistrii sau colectivitățile pe lângă care sînt repartizați elevii în cadrul practicii din fabrici, uzine, gospodăriile agricole de stat și gospodăriile agricole colective. De aici necesitatea observării și studierii elevilor în toate formele de activitate: în clasă, în munca din cadrul organizațiilor de copii și tineret, în munca social-utilă și cu deosebire în munca din ateliere, fabrici și uzine, pe ogoare, unde cu adevărat se călcase caracterele, se învață comunismul.

Fișa de caracterizare psiho-pedagogică, completată cu fișa medicală trebuie să se încheie, la sfîrșitul fiecărei etape de studiu (școala de 8 ani și școala medie), cu o caracterizare generală, care are menirea de a arăta — în funcție de particularitățile fizice

și psihice ale fiecărui elev — linia dezvoltării lui în perspectivă, profesiunea sau grupul de profesiuni cu caracter omogen pentru care are aptitudini, specificînd chiar și profesiunile contraindicate.

Colaborarea cu părinții pe această linie fiind o cerință absolut necesară, se impune folosirea unor forme variate de muncă comună, care să ducă la concluzii unitare în legătură cu drumul pe care trebuie să-l urmeze absolvenții școlii de 8 ani sau ai școlii medii.

În ceea ce privește cerințele statului în domeniul economiei și activităților social-culturale, profesorii au posibilitatea să le cunoască din documentele de partid și de stat, din studiarea nemijlocită a realității în cadrul muncii pe care o desfășoară ca activiști sociali și din cercetarea îndrumătoarelor pentru admiterea în școlile profesionale, în școlile tehnice agricole și școlile de meserii, în școlile tehnice și în școlile tehnice de maștri sau în instituțiile de

învățămînt superior, școli și instituții înființate în concordanță cu cerințele legii dezvoltării planice proporționale a economiei noastre naționale și conform cu specificul fiecărei regiuni.

Variatele categorii de școli de toate gradele trebuie cunoscute, pe cît posibil, în toată complexitatea lor de către profesori (pe ramuri înrudite cu specialitatea acestora). La rîndul lor, profesorii au datoria să le facă cunoscute elevilor, arătîndu-le ce perspective deschid și care sînt cerințele pe care le prezintă. Începînd din clasa a VI-a vom populariza în rîndul elevilor școlile profesionale, iar începînd din clasa a X-a cele tehnice și tehnice de maștri, ca și instituțiile de învățămînt superior. Putem folosi în acest scop ore speciale de dirigenție, vizite organizate cu grijă, pe baza unui plan și avînd sarcini bine determinate, filme și diafilme care ilustrează frumusețea unor profesiuni, activități în cercurile de specialitate etc.

Cunoscînd predilecțiile și aptitudinile elevilor, interesul lor pentru o anumită profesiune, pedagogii au datoria să urmărească

comportamentul acestora, aptitudinea lor, pentru a verifica dacă acest interes nu este cumva rezultatul unui sentiment trecător. Este foarte indicat ca elevii să fie repartizați pentru practica continuă în acele ramuri pentru care au arătat un interes sporit, deoarece numai în munca direct productivă putem constata adevăratele lor aptitudini pentru o profesiune sau alta. Ar fi bine, de aceea, ca organele competente să studieze posibilitățile de organizare a practicii în funcție de acest principiu.

Adeșea profesorii întîmpină greutăți în ceea ce privește punerea de acord a aptitudinilor elevilor cu profesiile corespunzătoare, deoarece psihologia muncii nu a reușit pînă în prezent să determine — cel puțin cu o precizie relativă — aptitudinile generale și speciale caracteristice grupelor mari de profesioniști către care trebuie dirijați elevii. Problema aceasta devine însă tot mai importantă pe măsură ce granițele aptitudinale dintre munca fizică și cea intelectuală încep să se diferențieze din ce în ce mai greu, munca fizică ne mai fiind o activitate psihică pur reproductivă, cum o consideră psihologii burghezi, ci și una de ordinul activității mintale creatoare, specifică în trecut în deosebi muncii intelectuale. Se impun deci eforturi sporite și în această direcție.

Din cercetările noastre (nepublicate încă) în rîndurile absolvenților clasei a VII-a (seria 1952) de la Școala nr. 124 și ale absolvenților aceleiași clase (seria 1956) de la Școala nr. 146 din Capitală am constatat că, în cazurile în care orientarea dată a fost acceptată total și de părinți și de elevi, și dacă aceștia și-au urmat cursul dezvoltării firești, ei au realizat succese deosebite, devenind muncitori inovatori sau ingineri cu mari perspective, oameni optimiști, cu gînduri îndrăznețe de viitor. În schimb, doi tineri din seria 1952, care au mers pe o cale neindicată, nici acum nu au terminat Institutul de construcții și încă întîmpină mari greutăți, în timp ce alții, care au urmat dorința părinților, caută azi să-și schimbe meseria. Cercetările noastre continuă.

Aceste concluzii, ca și altele, culese zi de zi, ne întăresc convingerea că orientarea profesională realizată cu grijă și competență — fără a pierde din vedere pregătirea multilaterală, cultura generală a elevilor — este o problemă căreia trebuie să i se acorde toată importanța cuvenită, deoarece justa ei rezolvare este cerută atît de interesele statului nostru socialist cît și de interesele individuale ale tinerilor pe care școala noastră este chemată să-i instruiască și să-i educe, să-i pregătească pentru viață.

Din nou despre unele probleme ale muncii educative

Școala generală de 8 ani nr. 99 din Capitală este situată în imediata apropiere a marilor blocuri de pe Magistrala Nord-Sud. În ea învață copii aparținând, în marea lor majoritate, familiilor care locuiesc în noile apartamente ale Magistralei.

O școală de 8 ani cu peste 1000 de elevi, în care vin an de an copii noi, mutați de curînd în cartier... Învățătorii și profesorii caută să-i cunoască în cel mai scurt timp, îi ajută să se încadreze de îndată în noul lor colectiv. Și aceasta pe lângă munca pe care o duc pentru ca activitatea generală de educare și instruire a tuturor elevilor școlii să se desfășoare, fără poticniri, într-o continuitate perfectă.

Sînt deci, în școală, probleme educative multe și complexe. Ele sînt rezolvate însă cu pricepere, pentru că direcția școlii și cadrele didactice, îndrumate de organizația de partid și sprijinite de organizația sindicală și de părinți, s-au unit într-un front comun, care apără cu consecvență normele educației comuniste și caută cu răbdare și grijă neslăbită noi forme de muncă, noi procedee și metode care să sporească succesele în toate compartimentele vieții școlare.

Forța inegalabilă a colectivului

Multe probleme am izbutit să rezolvăm noi cu ajutorul colectivului de elevi, al colectivului de părinți, prin forțele unite ale colectivului de pedagogi — ne spune profesoara Elisabeta Cursaru, secretara organizației de bază din școală. Iar rezultatele cele mai bune le-am obținut ori de câte ori am reușit să determinăm pe elevi să ia atitudine împotriva celor ce nu respectă regulamentul școlii. De aceea zi de zi îi învățăm pe copii să nu stea pasivi în fața lipsurilor. Ei au fost îndrumați să înțeleagă că a-și ajuta colegii să se îndrepte, să se comporte și să muncească mereu mai bine este o primă datorie a lor de pionieri, o adevărată datorie cetățenească.

Desigur, copiii sînt educați în acest sens prin întreaga activitate din școală. Folosim însă, în acest scop, și forme speciale organizate: discuțiile pe care le poartă diriginții cu elevii din fiecare clasă. În cadrul acestor discuții abaterile sînt prezentate ca o încălcare a normelor de conduită înșuşite de colectivul de elevi în întregul său. În același timp, copiii sînt îndemnați să-și spună și ei părerea despre aceste abateri. Iau cuvîntul, în asemenea împrejurări, nu numai elevii cei mai „copti”, ca să spun așa, cei care sînt în stare să aprecieze cu justețe faptele, dar și alții, pe care asemenea discuții îi fac să se dezvolte mai grabnic. Datorită stăruinței noastre în apelul la ajutorul colectivului, acum elevii iau poziție de multe ori spontan, fără să mai fie îndemnați de noi.

Iată o întâmplare foarte semnificativă în acest sens. O adunare de detașament. Președintele cere să fie scos în fața detașamentului un pionier care a comis destul de multe acte de indisciplină. De astă dată, el nu a mai putut fi cruțat.

— Să vedeți ce a făcut — spune fetița, plină de revoltă. Și faptele elevului sînt prezentate aidoma, spre indignarea micilor săi tovarăși.

Elevul stă cu capul plecat, vădit tulburat de cele ce i se întîmplă.

— Uite ciți ochi te privesc — îi spune colega. Ia ridică-ți privirile să vezi. Nu-i așa că nu îndrăznești să te mai uiți în ochii colegilor pe care i-ai supărat atît de rău?

Lecția primită de la colegi l-a usturat pe elevul turbulent mai

mult poate decît dojana profesorului. Căci a fost condamnat chiar de cei de o vîrstă cu el și unii, poate, mai mici.

Arătăm la început că pentru întărirea disciplinei în școală și pentru sporirea efectelor muncii educative este antrenat și colectivul de părinți. Cuvîntul familiei, poziția ei în analiza unor fapte ale elevilor au avut adeseori un puternic ecou în școală. Un efect deosebit a avut intervenția părinților în rezolvarea cazurilor elevilor „incorigibili”. În fiecare școală sînt cîțiva asemenea copii. Ei par a nu fi receptivi la nimic și orice măsură se aplică în cazul lor pare să nu-i impresioneze. Școala a analizat amplu situația copiilor din această categorie, care de obicei provin din familii dezorganizate, din părinți certați cu morala și care adesea năruie acasă ceea ce clădește școala cu atîta migală. Există însă și o categorie de „incorigibili” din familii de oameni serioși și cinstiți, care suferă cînd își văd copiii mergînd pe căi greșite.

Școala generală de 8 ani nr. 99 folosește, măcar odată pe an, adunarea generală a părinților și pentru discutarea comportării elevilor care nu vor să învețe și nu vor să respecte legile conduitei civilizate, ale vieții în colectiv.

În aceste ședințe unii au cerut să se înființeze un carnet special pe care să-l poarte acești elevi și în care profesorii să noteze oră de oră cum s-au comportat ei, cum au răspuns la lecție, carnet pe care să-l prezinte acasă pentru a fi semnat în fiecare zi. Recomandarea a fost pusă în aplicare.

Forța colectivului — conchide dînsa — indiferent că este vorba de aceea a copiilor sau a maturilor, ori de aceea a tuturor luată împreună, nu are egal. Viața din școala noastră ne-o dovedește zi de zi.

Munca inobilează sufletele

Directoarea școlii, tovarășa Constanța Chiș, este incredințată că numai prin muncă se pot forma oameni adevărați, de ispravă. De aceea, ne spune ea, am căutat să punem pe elevi la treabă, bineînțeles atît cît ne permite vîrsta lor. Priviți parcul acesta. Aici era pînă nu de mult o parte a unui teren de construcții. Vă închipuiți, prin urmare, cum putea să arate.

Profesori și elevi, cot la cot, l-am curățat, l-am nivelat, l-am parcelat, l-am sădit cu pomi și cu verdeață. Vedeți cum se păstrează, deși copiii trec prin el în fiecare zi. L-au făcut cu brațele lor, s-a născut din elanul lor, just îndrumat de către pedagogi, și nu poate să nu le fie drag, să nu-l respecte. Același respect au arătat și pentru localul școlii, pentru înfrumusețarea căruia au muncit și muncesc și ei. Fiecare colectiv are datoria să lase clasa curată la sfîrșitul orelor — nu în sensul de a o mătura și de a face treaba îngrijitorului — dar de a o lăsa ordonată așa cum trebuie să arate un loc în care au muncit cîteva ore niște copii civilizați.

O deosebită contribuție în educarea elevilor are munca din cercurile pe specialități. Vreo 10 asemenea cercuri reunesc numeroase miini harnice și talentate. Aici, în activitatea pasionantă și plină de frumuseți crește spiritul colectiv, respectul pentru muncă, sporește posibilitatea de a înțelege și de a gusta frumosul.

Firește, cea mai mare contribuție la educarea dragostei pentru muncă, la educarea copiilor prin muncă, o au lecțiile. Despre acest lucru s-ar putea spune însă foarte multe. Mă mulțumesc deocamdată să vă spun că forțele noastre se concentrează înspre activizarea elevilor la lecție, înspre

mobilizarea lor să învețe sistematic, să capete un stil în activitatea proprie de instruire etc.

Și odihna este necesară

Dar dacă munca inobilează sufletele, asta nu înseamnă că nu trebuie să ne ocupăm și de recrearea copiilor — ne spune tov. directoarea. Cum își petrec ei timpul după ore și după ce și-au făcut temele pentru a doua zi? Aceasta este o problemă care ar trebui mai larg discutată și în gazetă, căci fiecare școală — sînt sigură — are nevoie de ajutor în acest domeniu, de sugestii. Noi organizăm excursii, plimbări în colectiv, îi ducem pe copii să vadă filme educative etc. Simțim totuși că problema nu este complet rezolvată, căci o bună parte din timpul liber este petrecut de copii acasă, unde se indeletnicesc cu lucruri alese la inspirație. Unii se joacă. Și asta nu este rău. Dar în ce fel, cum? Despre toate acestea știm mai puțin. Dar nouă, educatorilor nu ne este indiferent dacă școlarii se joacă în timpul lor liber — să spunem — de-a campionii în cine știe ce ramură sportivă ori de-a aruncătorii cu cuțite.

Mulți copii își petrec o mare parte din timpul liber — ne spune tov. Cursaru — la cinematograf. Cînd treaba aceasta se repetă în fiecare zi atunci cinematograful devine un instrument de obosire intelectuală. Cum să stăvilim această exagerare, atunci cînd în familie ea nu găsește destulă împotrivire?

Și încă o problemă. Am găsit nu de mult exprimată în gazetă părerea că nu este bine să permitem copiilor să vadă orice fel de film, chiar dacă el are un subiect bun, educativ. Sînt de acord cu aceasta, fiind convinsă că elevii nu trebuie să vizioneze decît filme potrivite cu vîrsta lor, adică acelea pe care ei le pot înțelege în toate amănunțele. Cred, de pildă, că nu trebuie să lăsăm pe copii la filmul „Vikingsii”, sau la „Rocco și frații lui” etc. Căci ce au învățat ei, printre altele, din aceste filme, în general apreciate de public? Să arunce cu barda, să dispară pe fereastră, ori te mai miri ce.

— Soluția?

— Soluția este cît se poate de limpede: să se interzică elevilor a mai vedea orice fel de spectacole, fie ele și foarte bune, dar adresate unui public de o altă vîrstă. Aceasta pe considerentul că școlarii nu au maturitatea necesară pentru a înțelege întotdeauna just substanța unor asemenea creații.

— Profesorul nu-i poate ajuta să umple acest gol?

— Destul de puțin. Să luăm de exemplu filmele. În Capitală și în orașele mari rulează zeci de filme în același timp. Este posibil ca tu, profesor, să le vezi chiar pe toate. Apoi, ia gîndiți-vă dumneavoastră, este posibil să discuți cu fiecare elev, amănunțit, fiecare film văzut de acesta, să-i explici semnificația fiecărui detaliu din el, să-i arăți ce a fost bun și ce nu în el, să-l convingi că ceea ce i-a plăcut mai mult nu merită să fie atît de apreciat ș.a.m.d.? Apoi elevul poate recepta și interpreta în felul lui lucruri la care nici nu ne-am gîndit.

Nu se putea să nu-i dăm dreptate tovarășei Cursaru care, în continuare, a mai făcut o propunere demnă de luat în seamă: aceea ca elevii să nu aibă voie pe stradă de la o anumită oră, adică de la ora cînd ei ar cam trebui să-și pregătească ghiozdanul pentru a doua zi, uniforma, să mîncească și să facă baie pentru ca apoi să se ducă la culcare.

ANA COSMIN

Pregătirea lecțiilor — datorie pe deplin înțeleasă încă din clasa I

La lectoratul pentru părinți

Școala medie nr. 2 din Fălticeni primește din partea familiei un ajutor tot mai important în îndeplinirea multiplelor ei sarcini legate de educarea și instruirea copiilor.

Pentru a spori eficacitatea ajutorului familiei în educarea celor mici, colectivul școlii s-a preocupat atent de îndrumarea ei pedagogică. Ca urmare părinții au putut audia, în cadrul lectoratului creat pentru ei, expuneri pe teme ca: „Regimul zilnic al școlarului în familie”, „Educația estetică a copilului”, „Educația disciplinei conștiente”, „Legătura dintre școală și familie în îndrumarea studiului individual al elevilor”, „Contribuția familiei la e-

ducarea patriotică a elevilor”, „Contribuția familiei și a școlii în formarea deprinderilor de comportare civilizată”, „Căile prin care familia împreună cu școala și organizațiile de tineret poate dezvolta dragostea pentru muncă a elevilor și poate ajuta la orientarea lor în alegerea profesiei”, „Recompense și pedepse folosite de părinți” etc.

În acest an școlar în cadrul lectoratului s-au creat posibilități mai largi ca părinții să pună întrebări și să primească lămuriri în legătură cu manifestările copiilor, cu problemele puse în discuție.

GH. NECHITA
Fălticeni

De vorbă cu colegii mai mici.

ACTUALITATEA

IN ATENȚIA EDUCATOARELOR, ÎNVĂȚĂTORILOR ȘI PROFESORILOR ÎNSCRIȘI LA EXAMENELE DE GRADUL II ȘI A EDUCATOARELOR DIN GRĂDINIȚELE SEZONIERE ÎNSCRISE LA EXAMENUL DE DEFINITIVAT

Se aduce la cunoștința personalului didactic înscris în anul școlar 1962/63 la examenul de gradul II și a educatoarelor din grădinițele sezoniere înscrise la examenul de definitivat în același an școlar, că examenele se vor desfășura în vacanța de iarnă a anului școlar 1963/64 și vor începe în ziua de 3 ianuarie 1964 la orele 9.

Pentru profesorii de cultură tehnică generală și de specialitate din învățământul profesional și tehnic, înscrși la examenul de gradul II în anul școlar 1962/63, examenul va începe la 24 decembrie 1963, orele 9.

● Dintre documentele elaborate în ultima decadă de Ministerul Învățământului și trimise organelor locale, o importanță deosebită prezintă instrucțiunile cu privire la organizarea și funcționarea cursurilor fără frecvență cu durată de doi ani pentru calificarea învățătorilor și educatoarelor.

Instrucțiunile cu numărul 118.909 ale Ministerului Învățământului prevăd pentru calificarea educatoarelor organizarea unor cursuri cu o durată de doi ani, asemănătoare cursurilor fără frecvență pentru învățători. La aceste cursuri se pot înscrie absolvenții școlilor de grad mediu (inclusiv școli medii tehnice, licee industriale, comerciale etc.) cu sau fără diplomă, indiferent de vârsta lor și de stagiul în învățământ, dacă funcționează în momentul de față în învățământul preșcolar.

Aceleași instrucțiuni fixează și centrele în care se vor desfășura examenele fără frecvență: Școala pedagogică din Bacău pentru educatoarele din regiunile Bacău, Galați, Iași și Suceava, Școala pedagogică din Cluj pentru educatoarele din regiunile Cluj, Brașov, Maramureș și Mureș-Autonomă Maghiară, Școala medie din Aiud pentru educatoarele care funcționează la grădinițele cu limba de predare maghiară din toată țara, Școala pedagogică din Arad pentru educatoarele din regiunea Banat, Crișana și Hunedoara, Școala medie cu secție de educatoare cu limba de predare germană din Sibiu, pentru educatoarele care funcționează la grădinițele cu limba de predare germană din toată țara, Școala pedagogică de educatoare din București pentru educatoarele din orașul București și din regiunile București, Argeș, Ploiești, Oltenia, Dobrogea și orașul Constanța.

Instrucțiunile stabilesc drept ultim termen pentru înscrierea în anul I la cursurile fără frecvență pentru educatoare data de 10 decembrie 1963, prevăzând de asemenea și actele necesare în vederea înscrierii. Tot pînă la 10 decembrie 1963 pot fi depuse și cererile de reinscriere la cursuri.

În continuare, instrucțiunile stabilesc disciplinele la care se vor da examenele fără frecvență precum și data acestora (20 martie—10 aprilie 1964).

Pentru a se veni în sprijinul candidadelor înscrise la cursul fără frecvență cu durată de 2 ani se vor organiza, în perioada vacanței de iarnă, cursuri de pregătire cu durată de 14 zile. În cadrul lor vor avea loc lecții, seminarii, activități practice și consultații.

În adresa trimisă către secțiile de învățământ ale sfatorilor populare, Direcția generală a învățământului de cultură generală indică modul concret cum se vor desfășura aceste cursuri. Astfel, este prezentat planul de învățământ al cursurilor de pregătire pentru anii I și II, plan care cuprinde în total 112 ore de activități, precum și modul cum va fi organizată întreaga această acțiune. Se stabilește, printre altele, ca fiecare candidat din anul I să efectueze 5 ore de activitate practică în cadrul grădinițelor de aplicație.

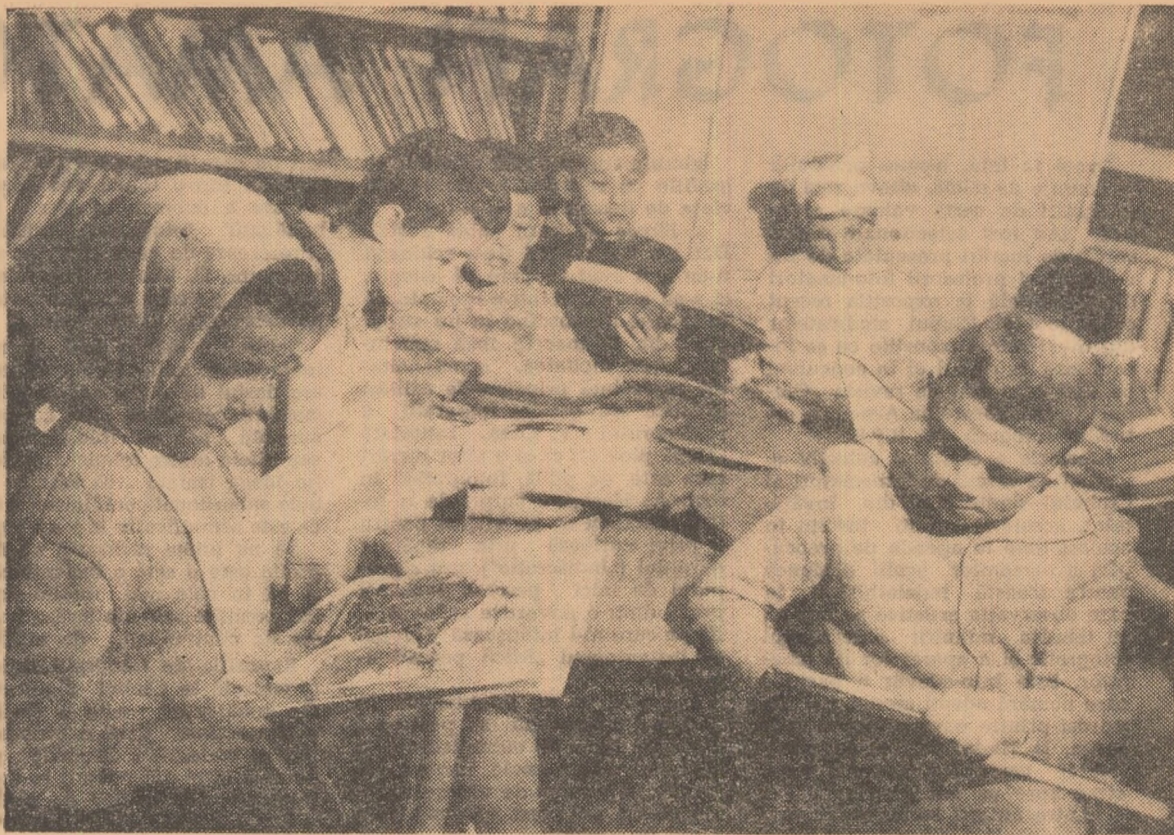
● Tot printr-o adresă trimisă secțiilor de învățământ ale sfatorilor populare, Direcția generală a învățământului de cultură generală și Direcția planificării și organizării muncii din Ministerul Învățământului stabilesc normele de funcționare ale cursurilor fără frecvență cu durată de doi ani pentru învățători, organizate pe lângă institutele pedagogice de învățători. Se pune un accent deosebit asupra practicii pedagogice, arătându-se că fiecare candidat trebuie să efectueze în anul I cinci lecții practice (la limba română, aritmetică, desen sau calligrafie și lucru manual), iar în anul II șase lecții practice (la limba română, aritmetică, științe naturale, istorie sau geografie, muzică și educație fizică).

Cursurile de pregătire, cu o durată de 14 zile, se vor desfășura tot în perioada vacanței de iarnă, potrivit unor planuri speciale de învățământ.

● Pentru a întări eficacitatea predării educației fizice în școală, Ministerul Învățământului a hotărât ca, începând cu trimestrul al II-lea din acest an școlar, să se treacă, în toate școlile cu clase paralele, la predarea educației fizice separate pentru băieți și pentru fete.

Instrucțiunile elaborate în această privință de Direcția generală a învățământului de cultură generală dau indicații asupra felului cum trebuie realizată această predare, asupra alcătuirii orarului școlii în funcție de noile cerințe, asupra constituirii grupelor separate de băieți și fete în cadrul orelor de educație fizică.

ACTUALITATEA

In lumea minunată a cărților.

CORESPONDENȚĂ DIN REGIUNEA OLTENIA

Numeroși învățători și profesori din regiunea Oltenia ne-au vorbit în ultimul timp, în scrisorile pe care ni le-au trimis, despre variatele preocupări ale oamenilor școlii, puse în slujba ridicării continue a nivelului muncii instructiv-educative.

În scrisoarea intitulată „Un valoros schimb de experiență”, profesorul **Gh. Fometescu** din Tg. Jiu ne informează despre schimbul de experiență organizat între școlile generale de 8 ani nr. 3 și nr. 5 din Tg. Jiu în scopul generalizării experienței pozitive în domeniul predării. În cadrul acestui schimb de experiență corpul didactic al celor două școli a organizat inter-asistențe reciproce la lecții și la orele de dirigenție, a luat parte la ședințele consiliilor pedagogice și ale comisiilor metodice din ambele școli, ca și la manifestările culturale din școlile respective. Un larg schimb de experiență s-a efectuat de asemenea, în ceea ce privește organizarea timpului liber al elevilor.

În ședința care a avut loc la încheierea acestei acțiuni și la care au participat colectivele didactice ale celor două școli au fost discutate pe larg constatările făcute. Concluziile și învățămintele care s-au tras vor contribui desigur la îmbunătățirea reală a muncii învățătorilor și profesorilor.

Correspondentul nostru **Gh. Brujan**, de la Școala generală de 8 ani din comuna Craincici, raionul Baia de Aramă, ne informează despre o ședință recentă a cercului pedagogic al directorilor de raion. În cadrul acestei ședințe s-a organizat asistența directorilor la o lecție, după care s-au purtat discuții pe marginea constatărilor făcute.

Utilă pentru activitatea directorilor este și discutarea în cerc a unor referate. De exemplu, în ultimul timp, întrucât activitatea cercului s-a concentrat asupra lămuririi unor probleme ale muncii metodice, au fost prezentate și discutate referate cu temele „Organizarea activității metodice în școală și contribuția acestei activități la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ”, „Planul de organizare a activității metodice în școală generală de 8 ani din comuna Bala”. Discu-

țiile pe marginea lor au analizat modul cum se desfășoară activitatea metodică în școlile din raion, contribuind în același timp și la realizarea unui valoros schimb de experiență.

În scrisoarea sa, profesorul **C. A. Protopopescu** de la Școala medie din Strehaia ne vorbește despre o frumoasă și instructivă excursie la care a participat recent un grup de profesori din orașul său. Aceștia au vizitat Valea Argeșului, Curtea de Argeș și Cheile Argeșului, unde se construiește hidrocentrala „16 Februarie”.

Înainte de a porni în excursie, profesorii s-au documentat amply asupra locurilor pe care aveau să le viziteze, alcătuiind apoi un ghid de teren. Primul popas l-au făcut la Curtea de Argeș unde au putut cunoaște două vechi și importante monumente ale țării — curtea domnească și minăstirea Curtea de Ar-

geș. Și-au continuat apoi drumul spre șantierul hidrocentralei „16 Februarie”, care se întinde pe o distanță de peste 20 de kilometri. Ei au aflat de la muncitorii și specialiștii șantierului că aici, la poalele munților Făgăraș, se ridică un baraj mai mare decît cel de la Bicaz, ca și un lac de acumulare care, pe lângă faptul că va satisface necesitățile hidrocentralei, va ajuta și la irigarea a peste 100.000 ha terenuri agricole. Pline de interes pentru profesorii excursioniști au fost și cele relatate de muncitori, tehnicieni și ingineri cu privire la munca lor, la rezultatele pe care le obțin.

Excursia pe Valea Argeșului a fost deosebit de plăcută și utilă. Pe lângă faptul că a oferit profesorilor clipe de destindere, ea a contribuit la îmbogățirea cunoștințelor lor, ajutându-i să ridice nivelul activității didactice

M. R.

ALEGERILE SINDICALE

Contribuție valoroasă la succesul muncii școlilor

Adunarea generală pentru prezentarea dării de seamă și alegerea noului comitet al Sindicatului din instituțiile de învățământ din orașul Călărași a constituit un bun prilej de analiză a modului în care organul sindical a sprijinit îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, îmbogățirea experienței pedagogice a cadrelor didactice și dezvoltarea conștiinței lor socialiste.

Apreciind progresele înregistrate în activitatea comitetului Sindicatului față de anii trecuți, adunarea generală a subliniat ajutorul prețios acordat conducerii școlilor în organizarea unor acțiuni eficiente, menite să ducă la lărgirea cunoștințelor de specialitate și de cultură generală ale cadrelor didactice, la informarea lor asupra noilor cuceriri ale tehnicii, științei și culturii. Astfel de acțiuni au fost schimbările de experiență, lecțiile deschise și interasistențele, conferințele etc.

Preocupându-se îndeaproape de satisfacerea cerințelor cadrelor didactice, bogata bibliotecă a Sindicatului a fost în permanență aprovizionată cu cărți ideologice-politice, de specialitate și beletristice, punînd la îndemîna

învățătorilor și profesorilor bibliografia de care aveau nevoie.

Toate acestea au contribuit la obținerea în școlile din oraș a unor rezultate mereu mai bune în munca instructiv-educativă, numărul de elevi promovați fiind în continuă creștere.

Comitetul Sindicatului a depus o activitate susținută și în domeniul cultural-obștesc. Numeroși participanți la discuții au scos în evidență sprijinul acordat de membrii de sindicat formațiilor artistice din cadrul Casei raionale de cultură, organizării recenziilor și simpoziunelor, propagandei prin conferințe etc.

În cuvîntul lor, participanții la discuții au cerut comitetului nou ales să dezvolte și mai mult activitatea cultural-educativă în scopul ridicării continue a nivelului pregătirii membrilor de sindicat. Recomandările făcute de adunarea generală, indicațiile prețioase cuprinse în hotărîrea adoptată constituie sarcini de bază pe care noul organ sindical este chemat să le traducă în viață.

A. POPESCU
Călărași

FOTOGRAFI AMATORI ÎN ȘCOLI

Avem în față, frumos orinduite în cadrele de sticlă, câteva zeci de fotografii de certă valoare artistică. Au fost selecționate dintre sutele de lucrări prezentate de învățătorii și profesorii foto-amatori din Capitală la expoziția recent organizată de Clubul sindicatelor din învățământ, expoziție ce se încadrează la rândul ei în concursul pe țară organizat de revista „Clubul” în colaborare cu Asociația artiștilor fotografi din R.P.R.

Mărturie a efortului colectiv efectuat de cercul de fotoamatori al Clubului sindicatelor din învățământ, aceste fotografii înscrise în același timp în agenda de preocupări a oamenilor școlii pasiunea pentru această îndelungă, în care observația artistică se îmbină cu tehnica minurii obiectivului fotografic și a aparatelor de laborator. Este într-adevăr o pasiune care numără adepți mereu mai numeroși printre oamenii școlii și aceștia, la rândul lor, ca îndrumători ai cercurilor foto din școli, atrag spre ea mii de elevi.

Printre autorii lucrărilor expuse întâlnim multe nume cunoscute, ca de pildă cel al veteranului pasiunilor artei fotografice, profesorul pensionar V. Orza, al învățătorului A. Hasașian, câștigătorul concursului de fotografii organizat acum cîțiva ani de redacția noastră, al profesorului V. Ionel, al lui M. Cahane etc. Întîlnim, de asemenea, numele unor membri ai cercului foto de la Clubul sindicatelor din învățământ care abia acum își fac debutul într-o manifestare publică — G. Craioveanu, St. Popescu, I. Radu, M. Tanciu, V. Ember.

Pe primul plan în activitatea cercurilor de fotografi amatori, a fiecărui fotograf amator în parte se află, firește, orientarea tematică a lucrărilor. În cadrul selecției efectuate la această primă expoziție apare evident că lucrările cele mai originale și de cel mai ridicat nivel artistic sînt cele inspirate nemijlocit din viața școlară. Este un adevăr pentru care, teoretic, nu trebuie pledat: trăind în mediul școlii, profesorul fotograf-amator are multiple posibilități de a surprinde aspecte esențiale ale activității desfășurate aici.

Fotografia lui V. Orza intitulată „O problemă grea” deschide parca o fereastră spre viitor. Sub trăsăturile copilărești ale chipului inspirat, plin de concentrare al școlarului care rezolvă problema, ghicim parca de pe acum trăsăturile viitorului constructor — muncitorilor inovalor, inginer, agronom.

Dominată de un cald optimism, de încredere în viață este imaginea pe care V. Ionel a intitulat-o „Școala nouă” (apărută de altfel într-unul dintre numerele trecute ale gazetei noastre). Același mesaj de optimism robust îl transmite și fotografia fetei ce deschide cu un gest larg fereastra prin care irumpe lumina strălucitoare a soarelui („La fereastră” de A. Hasașian), în timp ce eleva al cărei chip l-a surprins C. Marius în portretul intitulat sugestiv „Miracol” are parca revelația marilor minuni ale științei.

Izbutite sînt și multe dintre fotografiile ce surprind momente din viața de fiecare zi a copiilor.

... Ploaia de vară abia a stat. Dar cei doi cicliști de-o șchioapă n-au mai avut răbdare să aștepte, ci s-au și avîntat într-o zgomotoasă întrecere, improșcînd în jur stropi mari din băltoacele încă nezvințate. Autenticitatea, spontaneitatea reprezintă principalele calități artistice ale acestei fotografii a profesorului V. Orza, intitulată „După ploaie”, ca și a altor lucrări cum este, de pildă, fotografia în care A. Hasașian surprinde o feliță ridicîndu-se pe vîrfuri pentru a privi curioasă prin crăpătura gardului („Indiscreeție”), sau a grupului de mici pescari desprînși parcă dintr-o povestire sadoveniană pe care ni-l înfățișează V. Ionel în instantaneul „Micii pescari amatori”.

Din păcate, nu întotdeauna în tratarea subiectelor se păstrează întreaga notă de autenticitate a faptului. Chiar unele lucrări valoroase din punct de vedere tematic suferă de acest neajuns. Este cazul fotografiei pe care M. Bogdan a intitulat-o „Milimetri”. Plasarea total nejustificată, în prim plan, a unui compas ale cărui brațe încadrează chipul fetei, deși imprimă aparent o notă de originalitate fotografiei, îi răpește autenticitatea.

Îată așa dar că, în strînsă legătură cu problema autenticității, a spontaneității imaginilor, este necesar ca membrii cercurilor de fotoamatori din școli să-și însușească și măiestria de a evidenția amănunte semnificative, cu adevărat revelatorii pentru ideea tematică. Reușită în această privință este, în cadrul actualei expoziții, o fotografie de M. Bogdan, intitulată „La practică”.

Simpla potrivire a distanței și deschiderii focale urmată de minuirea declanșatorului, fără studiarea prealabilă a subiectului, pentru a alege momentul și unghiul cel mai potrivit nu sînt suficiente. Altfel riscăm obținerea unor imagini plate, lipsite de profunzime, cum poate fi caracterizată lucrarea „La examen” de C. Dăescu, în care alit chipul elevului de la tablă cîr și fețele examinatorilor sînt surprinse într-un moment de totală indiferență.

Tehnica utilizată, stabilirea acesteia astfel încît elementul formal să fie subordonat și pe deplin adecvat subiectului, teme abordate, constituie de asemenea un factor esențial pentru activitatea desfășurată de fotoamatori. Reușita unor fotografii pe care le-am citat mai pe larg în considerațiile anterioare („Miracolul” de C. Marius, „La fereastră” de A. Hasașian, „Școala nouă” de V. Ionel etc.) se datorește într-o măsură importantă tocmai faptului că în realizarea lor a fost utilizată o tehnică corespunzătoare. Stăpînirea unui număr relativ mic de mijloace de tehnică fotografică, inerentă începuturilor, atracția pe care o exercită tehnica fotografierii împotriva luminii au dus însă, chiar la unii dintre realizatorii cei mai do-

tați pe care îi relevă expoziția, la tratarea într-o formă necorespunzătoare a subiectului ales. Îată bunăoară fotografia intitulată „Profesoara de geografie”, pe care o expune C. Marius. Impresia de misterios pe care o lasă privitorului deserveste ideea aleasă.

Subliniem încă o dată, întrucît tehnica fotografierii contra luminii are destul de mulți adepți printre membrii cercurilor foto, că determinantă pentru folosirea uneia sau alteia dintre tehnici trebuie să fie ideea tratată, că tehnica trebuie subordonată sublimării a ceea ce este semnificativ în tema aleasă.

Să nu uităm niciodată că fotografia este o artă a instantaneului și că în cele mai multe cazuri compozițiile savante lasă o impresie de contrafăcut, de artificial.

Expoziția de fotografii artistice organizată la Clubul sindicatelor din învățământ este o realizare și în același timp o promisiune pentru viitor. Ea deschide perspective largi pătrunderii în școli a unui minunat mijloc de utilizare a timpului liber, printr-o activitate care poate contribui în mod nemijlocit la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Pentru aceasta însă preocuparea centrală a cercurilor foto din școli trebuie să rămînă judicioasa alegere tematică a lucrărilor, realizarea unor fotografii care explică. O fotografie asemeni celei intitulate „La practică” pe care o prezentăm și în această pagină poate avea valoare de material didactic. Cît de interesantă și utilă va fi, de pildă, pentru lecțiile de instruire practică o suită de fotografii înfățișînd minuțios corectă a uneltelor și mașinilor, evidențînd anumite elemente de detaliu asupra cărora și profesorul atrage în mod special atenția elevilor. Deci obiectivul principal al activității cercurilor foto să-l constituie realizarea de lucrări care nu numai să placă ci în același timp să ajute în procesul de predare, în munca educativă. Ar cîștiga mult și aspectul sălilor noastre de clasă dacă ar fi ornate cu asemenea fotografii artistice executate și frumos încadrate.

Pornind de la organizarea cercurilor foto, de la îndrumarea competentă a activității acestora se poate pune și problema organizării unor cinecluburi școlare care să realizeze diafilme și chiar unele filme de scurt metraj. De altfel, există de pe acum un început reușit pe această linie, înfăptuit la Școala medie din Oțelul Roșu.

Așteptăm manifestarea unor noi și viguroase talente, mărturie a pătrunderii preocupărilor pentru arta fotografică în viața școlilor noastre.

AL. CIUCĂ

Redacția noastră a selecționat, în afara fotografiilor prezentate în pagina de față, cele mai valoroase lucrări din cadrul expoziției, care vor fi publicate pe rînd în gazetă.

„La practică”

Foto : M. BOGDAN

„Oră de lucru manual”

Foto : C. MARIUS

„Micii pescari amatori”

Foto : V. IONEL